100 DE PERSONALITĂȚI

Oameni care au schimbat destinul lumii

Apariție săptămânală
5,99 LEI / 29,99 MDL

6

CHAPLIN

DeAGOSTINI

100 DE PERSONALITĂȚI
Oameni care au schimbat destinul lumii

Charlie Chaplin

Numărul 6

Pentru orice informație sau lămurire,
contactati-ne la telefonul: **(021) 40.10.888** sau trimiteți un e-mail la info@deagostini.ro
Servicii pentru clienți: de luni până vineri, între orele 10:00 - 15:00
Pentru o mai bună deservire solicitati întotdeauna publicația de la același punct de vânzare și informați vânzătorul asupra intenției de a cumpăra și aparițiile următoare.
Pentru orice informație, lămurire, înlocuire de exemplare sau comenzi de numere anterioare, sunați-ne la tel. **(021) 40 10 888**
Pentru informații și comenzi de numere anterioare, cititorii din Republica Moldova pot suna la **(022) 21.07.98** - Paramedia, Chișinău.

Vizitați site-ul nostru la adresa

www.deagostini.ro

EDIȚIE SĂPTĂMÂNALĂ
EDITURA: De AGOSTINI HELLAS SRL
EDITOR: Petros Kapnistos
MANAGER ECONOMIC: Fotis Fotiou
MANAGER DE REDACȚIE ȘI PRODUCȚIE: Virginia Koutroubas
ADRESĂ: Vuliagmenis 44-46, 166 73 Atena
MARKETING MANAGER: Michalis Koutsoukos
PRODUCT MANAGER: Nasita Kortesa
COORDONATOR DE PRODUCȚIE: Carolina Poulidou
MANAGER DISTRIBUȚIE: Evi Boza
MANAGER LOGISTICĂ ȘI OPERAȚII: Dimitris Pasakalidis
COORDONATOR LOGISTICĂ ȘI OPERAȚII: Antonis Lioumis

ADAPTARE PENTRU LIMBA ROMÂNĂ:
Fast Translate, Best Communication Media SRL
DTP: RAY
TIPĂRIRE ȘI LEGARE: NIKI EKDOTIKI S.A.
DIRECTOR DE PRODUCTIE TIPOGRAFIE: STELIOS KRITSOTAKIS

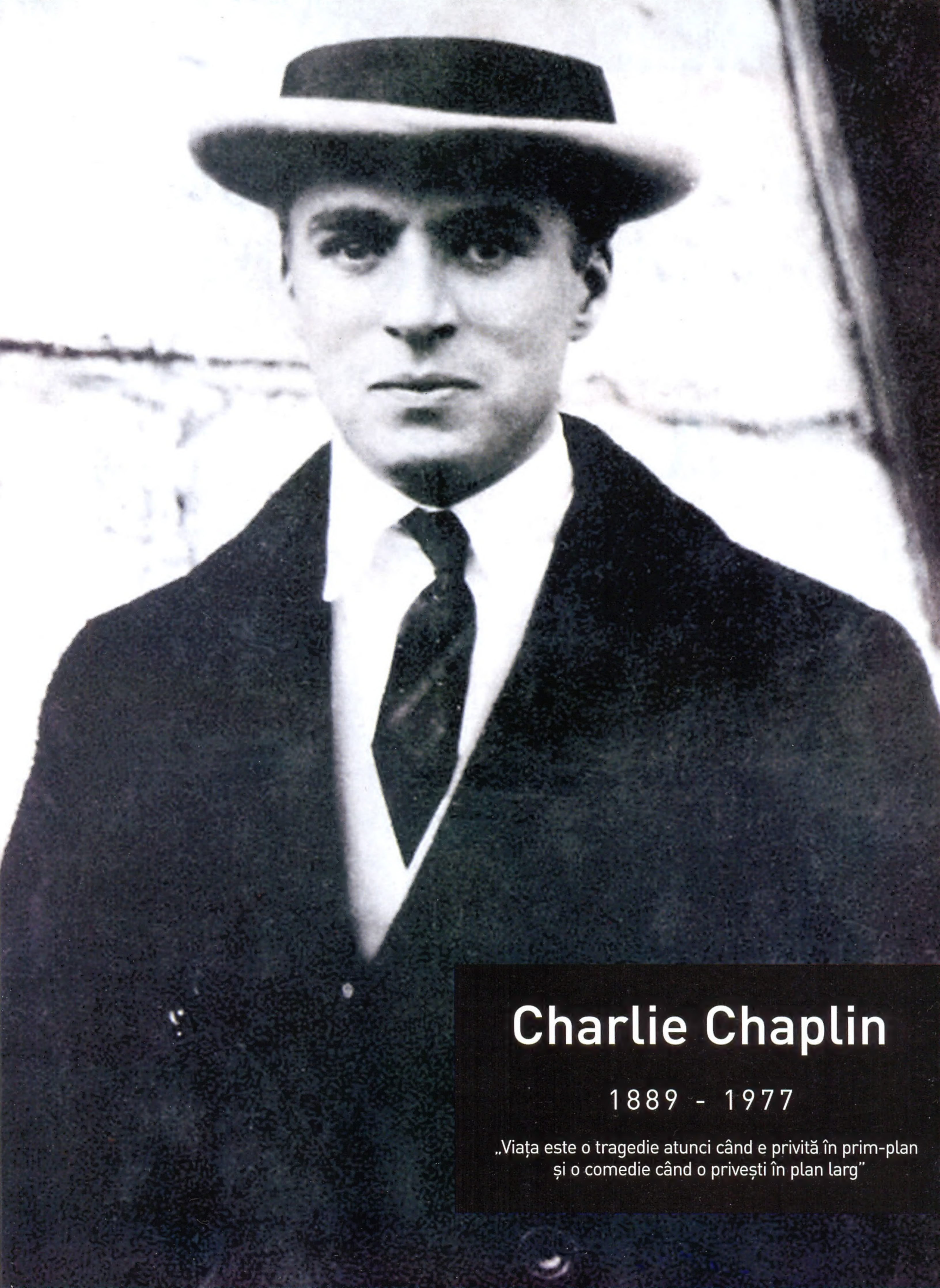
IMPORTATOR: Media Service Zawada S.R.L
Country Manager: Mariana Mihălțan
Marketing Manager: Adina Bojică
Redactor: Gabriela Muntean
Distribution Manager: Dan Iordache
ADRESA: str. Louis Pasteur nr. 38, et.1, ap.5, sector 5, București, România
Telefon: (+40) 21 318 7398
DISTRIBUITOR: Hiparion S.A.

ISSN: 1791-0765

Fotografii: Corbis Japan, American Photo Library, Uniphoto Press, De Agostini Picture Library

Prețul numerelor
Prețul primului număr: 2,99 LEI / 14,50 MDL
Prețul celui de-al doilea număr și al tuturor celorlalte numere: 5,99 LEI / 29,99 MDL

Charlie Chaplin
1889 - 1977
„Viața este o tragedie atunci când e privită în prim-plan
și o comedie când o privești în plan larg”

Charlie Chaplin
Viața lui Charlie Chaplin

PROLOG

APARIȚIA FILMULUI, LA FINELE SECOLULUI AL XIX-LEA, a declanșat o evoluție semnificativă la începutul secolului al XX-lea. Filmele mute au dat naștere mai multor vedete populare ce desfătau marele public, dar, în epoca filmelor vorbite, multe dintre aceste vedete au dispărut de pe ecran, cu o singură excepție. Dobândind popularitate ca unul dintre cei trei Regi ai Comediei din epoca filmelor mute, un om despre care se spunea că și-a lăsat amprenta asupra mai multor domenii, de la cinematografie la artă, Chaplin a supraviețuit cu iscusință tranziției la filmele vorbite. Cu toate acestea, în vreme ce Chaplin, comicul, a făcut publicul din lumea largă să râdă în hohote, asupra omului din viața reală plana o umbră întunecată încă de când era un băiețel, de pe vremea când tânjea să ajungă un comic. Oare ce viață a dus omul care, dedicat filmelor de comedie, reușea să stârnească vise și adorație, ce smulgea celorlalți lacrimi și hohote de râs?

TABEL CRONOLOGIC

În jurul secolului XVI:	Comedia improvizată intră în scenă
În jurul secolului XIX:	Ia naștere circul modern
1889:	Edison inventează kinetoscopul; se naște Chaplin
1890:	Părinții săi se căsătoresc
1895:	Frații Lumière inventează cinematograful
1898:	Mama sa, Hannah, este internată într-un spital de boli mintale
1910:	Ia parte la un turneu în America
1913:	Intră în industria americană a cinematografiei
1914:	Izbucnește Primul Război Mondial
1918:	Înființează Compania de Cinematografie Chaplin și propriul său studio de film. Se căsătorește cu Mildred Harris
1919:	Este co-fondator al companiei „United Artists"
1921:	Apare primul film de lung metraj, „Kid" (Puștiul)
1924:	Se căsătorește a doua oară, cu Lita Grey
1925:	„Goana după Aur" se bucură de un succes fulminant
1927:	Începe epoca filmelor vorbite
1928:	Disney realizează prima animație; mama sa, Hannah, încetează din viață
1929:	Începe „Marea Depresie"
1931:	Apare „Luminile Orașului"
1936:	Izbucnește cel de-al Doilea Război Mondial. Apare „Timpuri Noi"
1939:	Izbucnește cel de-al Doilea Război Mondial
1940:	Apare „Dictatorul"
1943:	Se căsătorește pentru a patra oară, cu Oona O'Neill
1945:	Pierde procesul de paternitate
1947:	Este interzisă difuzarea filmului „Domnul Verdoux" pe ecranele din lumea întreagă
1950:	Începe prigonirea comuniștilor
1952:	Este exilat din America
1953:	Se mută în Elveția
1969:	Se difuzează pentru prima dată „Monty Python"
1972:	I se decernează premiul onorific al Academiei Americane de Film
1975:	I se conferă titlul de cavaler al Angliei
1977:	Se stinge din viața în locuința sa din Elveția
1989:	Se difuzează pentru prima dată „Mr. Bean"

Tragedie şi alte „ingrediente" ce au presărat drumul către momentul în care a devenit Regele Comediei din lumea întreagă

Regele universal al comediei, Charlie Chaplin, a produs capodopere caracterizate prin patos şi cutezanţă. Persoana care, prin filme, ne-a învăţat ce e dragostea şi ne-a împlinit dorinţe, a avut, în copilărie şi adolescenţă, parte de o viaţă marcată de o intensă tragedie, pe care avea să o poarte cu sine pentru tot restul vieţii.

▲ 1879, copiii săraci strânși de la Școala Hanover. Chaplin (în centru) a fost separat de mama sa, dar, cu toate acestea, a moștenit tăria de caracter a acesteia

Lumina și Întunericul Londrei

Părinţi actori

LA FINELE SECOLULUI XIX, în timpul domniei Reginei Victoria, Imperiul Britanic era o mare putere ce conducea numeroase colonii, dar, în interiorul granițelor țării, exista o adevărată prăpastie între cei bogați și cei săraci, iar străzile orașului musteau de oameni prinși în ghearele sărăciei.

Într-o epocă în care nu exista nici radio, nici film, singura distracție a maselor era music hall-ul. Artiștii care susțineau aceste reprezentații erau, asemenea celor din public, cetățeni ai orașului, dar care duceau o viață mai bună decât o fată în casă sau un muncitor de la fabrică, astfel că aceia dintre ei care aveau vederi mai largi au ales să joace pe scenă în loc să ajungă niște muncitori săraci.

Charles Chaplin și Hannah Harriette Pedlingham Hill, care au pătruns în lumea music hall-ului din centrul Londrei, erau artiști care visau să aibă parte de un asemenea succes. Charles, care era francez evreu, și Hannah, cu origini în Spania și Irlanda, au format un cuplu frumos și tânăr după ce s-au îndrăgostit pe când jucau împreună într-o piesă melodramatică. Relația lor a fost întreruptă atunci când Hannah avea 18 ani și a fugit în Africa cu un aristocrat de vârstă mijlocie. Obosită fiind însă de viața petrecută în colonii, revine brusc la Londra, cei doi se împacă și se căsătoresc în 1885. Patru ani mai târziu, Hannah dă naștere unui copil. Acest băiețel este cel care, în calitate de Rege al Comediei, avea să încânte audiența de pretutindeni, și anume Charlie Chaplin.

Charlie avea un frate vitreg, cu patru ani mai mare decât el, pe nume Sydney. Se crede că Sydney era

▲ Un music hall de prin 1870. Devenind extrem de popular ca mijloc de divertisment pentru oamenii obișnuiți, s-a bucurat de un public numeros.

Londra în perioada 1890. O mare putere, având mai multe colonii. La prima vedere, orașele Angliei lăsau impresia de bunăstare materială, dar, de fapt, erau multe familii sărace ca cea a lui Chaplin

copilul aristocratului cu care mama sa fugise în Africa, dar nu se știe sigur. Probabil că nici Hannah nu știa. Acestea fiind spuse, vă închipuiți deci că nu era chiar ca celelalte femei. Firește, nu și-a trăit viața ordonat, ca majoritatea femeilor, ci, mai degrabă, ca o actriță de teatru temperamentală, ceea ce l-a influențat mult pe Chaplin.

Începutul tragediei

Familia Chaplin locuia în Kennington, în centrul Londrei, până când Chaplin senior a început să bea, fără să-i mai pese de familia sa, iar aceasta s-a destrămat. Părinții lui Chaplin au divorțat în 1890. Acesta nu împlinise încă 1 an în momentul în care a început să locuiască cu mama sa și fratele lui vitreg.

Hannah i-a crescut singură pe cei doi băieți. La început, reușeau să ducă un trai modest. Ea era o vedetă în centrul orașului, câștigând suficient cât să întrețină trei persoane cu 20 lire sterline pe săptămână. În același timp, Hannah a început să beneficieze de sprijin din partea cântărețului Leo Dryden, la scurt timp după divorț. Nu se știe dacă motivele ei erau de ordin sentimental sau financiar. Hannah a avut un copil cu Leo, dar tatăl acestuia l-a luat din sânul familiei lor înainte de perioada din care datează primele amintiri ale lui Charlie.

Din biografia sa reiese că stilul său de viață urma încă un curs normal, la acea vreme. Cu toate acestea, Chaplin menționează faptul că lucrurile s-au schimbat din momentul în care mama sa a fost afectată de o boală a gâtului.

Pe atunci, Hannah își ducea fiii în mod frecvent la teatru, unde juca serile. Într-o seară parcă predestinată din luna ianuarie a anului 1894, a jucat la teatrul unei baze militare din Aldershot, la aproximativ. 50 kilometri de Londra. În ciuda faptului că știa despre auditoriu că era format din oameni prost crescuți și, deși fusese avertizată de către alți artiști, a cântat în fața trupelor de soldați cu o voce care era deja răgușită. Cum vocea ei suna din ce în ce mai rău, huiduielile crâncene ale publicului au forțat-o să părăsească scena. Pentru a menține buna dispoziție a auditoriului, regizorul artistic a trebuit să improvizeze și să găsească pe cineva care să-i țină locul, și așa l-a găsit pe micuțul Chaplin în vârstă de 5 ani. Deși era doar un copil, știa deja să fie un artist, asemenea mamei lui. Regizorul l-a adus pe Chaplin în mijlocul scenei și a anunțat publicul că băiețelul o va înlocui pe mama sa. Lăsat singur în mijlocul scenei, lui Chaplin i s-a făcut atât de teamă, încât a simțit că îi stă inima în loc. A privit înspre culise, iar mama sa, având o mină îngrijorată, îl fixa, la rândul ei, cu privirea. Acompaniat de o trupă live, a cântat cu toată puterea un cântec popular pe vremea aceea, intitulat „Jack Jones". Știa că numărul său trebuie să iasă bine, dat fiind că mama sa nu mai putea cânta.

Era la jumătatea „reprezentației" când, deodată, au început să „curgă" monede pe scenă. Chaplin s-a oprit din cântat și a anunțat: „Voi continua după ce strâng banii", un val de râsete cuprinzând audiența. Mai mult, regizorul a venit pe scenă cu o batistă și a strâns monedele. Când a dat să plece, băiatul a simțit că i se iau banii și a fugit după el, stârnind alte hohote de râs. Pe atunci, băiețelul de numai 5 ani nu prea știa de ce scena aceea era așa de amuzantă, dar evenimentele petrecute în seara aceea l-au marcat profund. Acela avea să fie începutul viitorului său ca Rege al Comediei și ultima oară când mama sa apărea pe scenă.

▸ În mahalalele Londrei din anii 1890. Străzile erau pline de copii săraci precum Chaplin

Biblioteca de amintiri

ŞCOALA HANWELL

După ce veniturile aduse de mama lor, Hannah, au început să scadă dramatic din clipa în care aceasta nu a mai putut cânta pe scenă, viețile celor trei s-au înrăutățit și astfel au ajuns la azilul de săraci în mai 1896. De acolo, după aproximativ trei săptămâni, Charlie și fratele lui mai mare, Sydney, au fost transferați la Școala Hanwell de la periferia Londrei.

Internatul, care număra pe atunci 300 – 400 de orfani și săraci, se afla în zona rurală, bogată, cu castani, lanuri de grâu și livezi de jur împrejur. Chaplin, pe atunci în vârstă de 7 ani, care fusese luat de lângă mama lui, se vedea acum despărțit și de fratele mai mare, pentru că elevii erau împărțiți pe grupe de vârste.

În autobiografia sa, Chaplin descrie multe incidente petrecute la această Școală Hanwell. De exemplu, faptul că a fost cuprins de sentimente nepotrivite în timp ce o elevă în vârstă de 14 ani îl ștergea cu un prosop.

Sau momentul în care a luat o boală de piele, care, la acea vreme, i-a afectat pielea capului, așa că a fost ras complet. Alte amintiri neplăcute includ episodul când a fost uns cu iod, iar capul i-a fost înfășurat cu o pânză. A mai fost apoi pedepsit pentru un fapt pentru care nu era vinovat, când cineva a dat foc toaletelor. A fost pedepsit să stea pe burtă, legat la glezne de un birou de un fost soldat, un tip imens. Îi șiroiau lacrimile când a fost lovit de trei ori cu bastonul la fund. Fratele lui mai mare, văzându-l cât suferă, îi mai dădea din când în când un corn cu unt, pretextând că se bucură de anumite privilegii, pentru că ajuta la bucătărie.

Când, în cele din urmă, mama lor a venit să-i ia, după ce au fost eliberați, se încheiase un capitol de viață, după un an petrecut la azilul de săraci, dar legătura lor cu acest loc nu avea să dispară niciodată cu adevărat.

▾ Azilul de săraci Lambeth, unde cei trei au locuit o vreme

Viața în drumul către scenă

Un picnic trist

DUPĂ MOMENTUL STÂNJENITOR DE LA ALDERSHOT, Hannah și-a pierdut slujba de actriță, iar viața pentru cei trei a devenit din ce în ce mai grea. Încercând disperată să-și hrănească cei doi copii, femeia a acceptat slujbă după slujbă în centrul Londrei, cosând bluze în ateliere de mansardă.

Dacă se simțea în stare, improviza un spectacol special de pantomimă, spre încântarea băieților, spectacol care îi uimea pe trecători. Atunci când erau împreună, toți trei, erau foarte fericiți, dar câștigurile din munca ei „la negru" nu erau sigure, iar viața nu era întotdeauna roz. Când nu a mai putut nici măcar să plătească chiria pentru camera în care locuiau, ea a cerut ajutor autorităților, cei trei ajungând, astfel, la azilul de săraci. Regulile de la azil impuneau ca cei doi băieți să fie separați de mamă, ceea ce era cât se poate de dureros.

Charles, pe atunci de 9 ani, avea să treacă printr-un incident de neuitat pe 22 iulie 1898. Cei trei împingeau o roabă din Kennington, unde locuiau, până la azilul de săraci din apropiere, din Lambeth. Respectând dispozițiile, băieții au fost separați de mamă și trimiși la Școala Norwood de la periferia Londrei. La vreo două săptămâni după aceea, cei doi au fost chemați înapoi la azil. Mama îi aștepta cu toate formalitățile de ieșire completate. S-au bucurat mult că sunt din nou împreună și s-au dus în parcul Kennington, din apropiere, să-și petreacă ziua acolo. Sydney, fratele mai mare, ager la minte, a adus un pachețel cu cireșe, scrumbii afumate și prăjituri pe care le cumpărase cu nouă cenți, ascunși la piept, pe care le-au împărțit între ei. După ce au mâncat, au mototolit ziarul făcând o minge cu care s-au jucat. Apoi mama s-a așezat pe bancă și a început să croșeteze, în timp ce copiii stăteau lângă ea.

Înserându-se, Hannah spuse: „Dacă mergem acum, ajungem la timp pentru ceai", și i-a dus pe băieți înapoi la azil.

Nu lipsiseră decât o jumătate de zi, dar întreg personalul era furios când s-au întors, asta pentru că băieților nu li se dăduse, de fapt, drumul să plece din azil. Hannah își dorise foarte mult să îi vadă și își încercase norocul. Hannah nu s-a pierdut cu firea în fața personalului furios. Cu toate acestea, în forul său interior, resimțise din plin lovitura. La trei săptămâni după picnic, băieții au aflat adevărul înspăimântător de la personalul Școlii Norwood. Mama lor își pierduse mințile.

Tânăr actor

Când mama sa a fost internată într-un spital de boli mintale, autoritățile l-au căutat pe tată și i-au impus să fie

▲ Charles, la 12 ani, jucând rolul lui Billy într-o versiune pentru teatru a „Sherlock Holmes". Treptat, începea să arate adevărata măsura a talentului său, îndreptându-se cu pași siguri către cariera de actor.

Șoseaua Lambeth la 1890, unde a trăit tânărul Chaplin. Existau pe atunci multe familii sărace care se mutau dintr-o casă într-alta, iar Chaplin își amintește că „Era o stradă cu oameni care trăiau doar cu apă, dar erau cu toții buni ca pâinea caldă".

Călătorii în timp

VEDETELE APĂRUTE LA UN AN DUPĂ DIFUZAREA PRIMELOR FILME MUTE

La început, se difuzau doar în pauza de la music hall-uri, la teatrul de vodevil, dar în noiembrie 1905, în Pittsburg, filmele la care prețul de intrare era de 5 cenți au fost primele care au încântat audiența din SUA, transmițându-se în sălile de cinema denumite „Nickel Odeon" (n.tr. este vorba de sălile de cinema cunoscute sub numele acesta de „nickel odeons" deoarece prețul de intrare era de 5 cenți, monedă numită curent „nickel"). „Nickel Odeon" a avut un succes enorm, iar industria de profil s-a schimbat. În America, în doar cinci ani au apărut peste 20.000 de mici săli cu aparatură acționată manual. Filmele începeau să câștige teren, dezvoltându-se o adevărată industrie de profil, în care se înregistrau profituri imense din divertisment.

În această perioadă, Charles a primit primul rol într-un film. Într-un turneu al Americii, alături de ceilalți membri ai grupului Karno, a fost recrutat de compania Keystone. El a semnat un contract prin care primea 150 de dolari pentru fiecare săptămână petrecută în turul Americii. Începând cu „Making a Living" (Lupta pentru Existență) din 1914, la mai puțin de un an, apăruse deja în treizeci și cinci de producții, semnând regia și scenariul pentru 21 dintre acestea. Anul următor, a regizat 15 producții, având contract cu Compania Essanay. Aici el răspundea de tot, de la scenariu la producție și distribuție. Salariul său săptămânal era acum de 1250 de dolari, în afară de care mai primea o bonificație în valoare de 10.000 de dolari.

Pe atunci, genul acesta de filme se făcea după două „rețete". Durata era de doar cincisprezece minute, iar filmările durau aproximativ o zi. Având o durată atât de scurtă, iar prețul de vizionare fiind atât de mic, de numai 5 cenți, filmele se produceau pe bandă rulantă, spre desfătarea publicului, iar Charlie era o stea printre stele, aflată „pe val", un om de care auziseră cu toții.

Ca o curiozitate, prima lucrare care a purtat numele de „Chaplin" a fost „Carmen de Chaplin – Parodia lui Charles Chaplin la Carmen", scoasă pe piață în 1916.

Februarie 1914	Making a Living *Lupta pentru Existență*
Februarie 1914	Kid Auto Races at Venice *Curse auto pentru copii la Veneția*
Aprilie 1914	Mabel at the Wheel *Charlot contra Mabel*
Mai 1914	Caught in the Rain *Prins în ploaie*
Februarie 1915	His New Job *Noua slujbă*
Aprilie 1915	The Tramp *Vagabondul*
Iulie 1915	A Woman *Femeia*
Aprilie 1916	Carmen

▼ O scenă din „Carmen de Chaplin" de pe vremea când era angajat la Essanay

tutore al micuțului Charles și al fratelui să vitreg. Chaplin, aflând că va locui cu tatăl său, nutrea mari speranțe, dar realitatea era departe de ce își închipuise el. Tatăl său avea o altă soție. Băieții nu aveau nimic altceva decât sacoșele cu care veniseră. Tatăl, artist, nu era niciodată acasă, iar băieții își petreceau zilele în liniște, îndurând răceala mamei lor vitrege, Louise. Din fericire, mama lor naturală a ieșit din spital după trei luni și viața care li se părea chiar mai grea decât cea din azilul pentru săraci a luat curând sfârșit.

Ca și cum ar fi încercat să-și ispășească păcatele, tatăl le-a dat băieților roluri de dansatori în saboți de lemn, în trupa „Eight Lancashire Lads". Toți membrii, cam de aceeași vârstă cu Chaplin, care pe atunci avea 10 ani, dansau încălțați cu saboți din lemn. Ultima dată când Charlie urcase pe scenă fusese atunci când a trebuit să o înlocuiască pe mama sa, la 5 ani. Deși total lipsit de experiență, a confirmat că moștenise talentul actoricesc de la părinții săi. Chaplin a devenit imediat vedeta trupei. I se deschise apetitul pentru scenă, așa că a abandonat școala. Nu-i plăcuse niciodată să învețe și s-a bucurat enorm să simtă că, în sfârșit, își găsise rostul.

Tatăl lui a murit cam în aceeași perioadă în care Charlie era ocupat cu turneele trupei de dansatori în saboți. Moartea prematură a tatălui, la numai 37 de ani, a fost cauzată de ciroză și edem la ficat, urmare a dependenței sale de alcool. Până la urmă s-a dovedit a fi de bun augur că ultimul lui dar către fiul său i-a deschis acestuia drumul către un viitor fericit.

Mai apoi, Chaplin a trecut de la un grup la altul, perfecționându-se treptat. Fratele mai mare a devenit ucenic marinar pe un vas internațional de croazieră, așa că Chaplin a rămas să aibă grijă de mama sa bolnavă. Deși era încă adolescent, trebuia să-și drămuiască banii cu grijă. Totodată, era hotărât să se afirme în lumea teatrului și, în 1905, a dat un anunț în revista de profil „Period" prin care căuta de lucru, anunț care suna astfel: „Tânăr actor, Charles Chaplin". „Tânărul actor" care scrisese anunțul nu avea încă 16 ani.

▲ Un program al Oxford Music Hall din Londra, produs în 1893

◀ William Gillette, actor american, unul dinte cei trei „mari" care l-au interpretat pe Holmes. A jucat rolul marelui detectiv și alături de Chaplin

▶ Un scheci din secolul al XIX-lea înfățișând săracii din timpul domniei Reginei Victoria

Turneul din America

Primii paşi spre consacrare

ÎN 1910, popularul grup londonez Karno, s-a îmbarcat pe un cargobot în Southampton cu destinația America. La bordul acestuia, Chaplin, în vârstă de 21 de ani, își făcea mari speranțe în ceea ce privește viitorul său. Managerul grupului în America, Alf Reeves, era un om vesel, încrezător că spectacolul lor avea să aibă mare succes în America datorită lui Chaplin, un personaj unic și hazliu, care putea face pantomimă. În decurs de doi ani, ajunsese vedeta grupului și dăduse măsura valorii sale. Cu toate acestea, în contrast cu șarmul său de pe scenă, după ce cobora de pe scenă Chaplin devenea foarte tăcut, de parcă s-ar fi concentrat pe ceva în acel răstimp. Celor care nu-l cunoșteau li se părea că e puțin nebun, dar copilăria lui fusese marcată în mod dureros de perioadele în care mama sa, Hannah, era internată și apoi externată de la spitalul de boli mintale.

Acum își întâlnește prima iubire, Hetty Kelly, o dansatoare de 16 ani din același grup, dar cei doi erau încă tineri, iar sentimentele s-au stins după numai cinci întâlniri. Deși probabil că Chaplin nu și-a dat seama pe moment, această amintire avea să îi umbrească mult timp viața.

Turneul Karno în America a avut un succes fulminant, durând un an și șapte luni, ceea ce însemna că Chaplin cunoscuse și el gustul succesului. La ultimul spectacol din New York, a fost văzut jucând de Mack Sennett. Acesta era, pe vremea aceea, un producător de filme mute extrem de popular. Văzându-l pe Chaplin cu cât umor interpreta pe scenă un bețiv de vârstă mijlocie, Sennett a intuit imediat că trebuie să îl distribuie în filmele sale. Chaplin însă s-a întors în Anglia cu grupul său, fără să știe nimic despre acest lucru.

▲ Chaplin, în perioada în care a venit în America după ce a fost descoperit de o companie de filme

Jumătate de an mai târziu, în octombrie 1912, Chaplin a început un al doilea turneu în America cu grupul Karno. Apoi, în timpul unui spectacol în Philadelphia, a sosit o telegramă adresată grupului, în care scria: „Dacă printre voi se află un tip pe care îl cheamă Chaffin sau așa ceva, vă rugăm contactați-ne". Telegrama era de la Keystone Company, compania de filme de care aparținea Mack Sennett.

Naşterea lui Charlie

Nu au fost niciun fel de probleme la încheierea contractului cu compania Keystone. Nu mai primise niciodată până atunci un salariu atât de bun, de 150 de dolari pe săptămână, așa că și-a anulat contractul cu grupul Karno și s-a mutat la studiourile Keystone, în suburbiile Los Angeles-ului.

Studiourile Keystone arătau ca bungalow-ul unui fermier, iar lui Chaplin i se păreau jerpelite, după cum relatează în autobiografie. Pe atunci, repertoriul standard al celor de la Keystone cuprindea doar filmulețe de tipul comediei burlești, cu „Keystone Kops", un grup de polițiști care „fugăreau" actorii prin studio.

Filmele Keystone nu aveau nicio intrigă. Dacă le venea vreo idee, încheiau, firește, cu numărul obișnuit de fugăreală cu Poliția Keystone. Chaplin ura „vânătoarea" asta, pentru că distrugea individualitatea actorilor. El era de părere că tocmai această individualitate era calitatea lor cea mai importantă.

Fiind nou-venit, nu avea dreptul s-o spună. Mai mult chiar, deși mergea la studio în fiecare zi, în decurs de o săptămână nu primise niciun fel de instrucțiuni. Deși avea doar 24 de ani, îi era greu să accepte, sim-

New York-ul pe la 1920. Pe atunci, în America au apărut o mulțime de săli de cinema în care rulau filme de 5 cenți, unde publicul putea vede filmulețe ca cele produse de Chaplin

▲ Grupul Karno în turneu în America. Chaplin este în centru și ține o un colac de salvare. Întâmplarea face ca Mack Sennett, de la compania Keystone Pictures, să vadă spectacolul, fiind impresionat de interpretarea lui Chaplin

▲ Un actor francez de comedie, Max Randel, și Chaplin. Se crede că mustăcioara și bastonul lui l-au influențat pe Charlie în a-și alege personajul

◂ Poster al Keystone Comedy cu Charlie. A devenit celebru peste noapte, ceea ce n-ar fi fost niciodată posibil fără Keystone Pictures

țind că i se pune la îndoială talentul de actor, dar nu avea de ales decât să suporte situația.

Nu i se dădea nici o șansă. Nu era la locul său obișnuit, în colțul studioului, când l-a chemat Sennett. „În scena asta ar merge o improvizație comică. Pune-ți un costum haios și vino încoace", și i s-a spus să vină în studioul din holul hotelului. Totul se întâmpla cam pe neașteptate, ceea ce l-a făcut să se îngrijoreze puțin, dar s-a dus în cabina de machiaj, unde i-a venit o idee genială. Pantalonii atârnându-i ca un sac, pantofi cu talpă groasă și supradimensionați, un baston și o pălărie melon... ce avea să devină, ulterior, ultracunoscutul costum al lui Charlie.

„Nu gândisem un personaj anume, dar, în momentul în care m-am îmbrăcat, hainele și machiajul m-au făcut să îl simt. Am început să-l cunosc și, până când am ajuns pe scenă, personajul meu căpătase deja viață."

Așa descrie Chaplin momentul în autobiografie.

De cum a intrat în hol, s-a împiedicat de picioarele unei doamne. S-a întors ca să își ridice pălăria și să îi prezinte, în mod politicos, scuze. Apoi s-a împiedicat de o scuipătoare. Din nou, și-a scos din nou pălăria și a dat din cap... Chaplin a continuat să joace acest personaj straniu, iar ideile au început să curgă una după alta. Deodată, studioul a izbucnit în râs, iar niște persoane care erau ocupate cu un alt film au venit repede să vadă ce s-a întâmplat, strângându-se astfel o mulțime curioasă de oameni. După ce și-a încheiat numărul, s-a auzit un ropot de aplauze, iar în acel moment Chaplin a fost convins pe deplin. Era sigur că găsise un personaj care îi poate aduce succes. Așa cum prevăzuse, a devenit celebru întruchipându-l pe Charlie în memorabilul film „Mabel's Strange Predicament" (1914), care nu ar fi fost niciodată produs dacă n-ar fi fost compania Keystone.

Omul-cheie

MACK SENNETT

Omul care l-a introdus pe Chaplin în lumea filmelor a fost fondatorul comediei burlești din era filmelor mute, Mack Sennett (1880 – 1960). La sfârșitul anului 1912, tocmai fondase compania Keystone. Mergând să-și vadă iubita, Mabel Normand, în New York, s-a oprit la Music Hall. Acolo, l-a văzut pe Charlie Chaplin interpretând în mod remarcabil rolul unui bețiv și s-a convins că îl poate distribui pe acesta în filmele sale. Lucra pe atunci la un nou film de comedie, iar Chaplin se potrivea perfect pentru rol.

În primăvara lui 1913, Keystone a trimis o telegramă prin care îi cerea să renunțe la trupa Karno din care făcea parte pe atunci. Săturându-se de atâtea turnee, Chaplin a rămas cu ei aproximativ un an, jucând în 35 de filme înainte de a accepta contractul prin care se efectua transferul său la compania Essanay.

Născut în Quebec, Canada, Sennett și-a început cariera sub îndrumarea lui David Griffiths, Părintele Filmelor. În 1912, a devenit independent, fondând Compania Keystone și producând apoi multe filme de comedie. Chiar și acum „aruncatul plăcintelor" inventat de ei a intrat în legendă, iar altele, ca „Politzia Keystone" sau „Splendori în costume de baie", au stat la originea multor „pastile de râs" renumite și au dat naștere epocii de aur numite „era Keystone". În timpul tranziției de la filmele mute la cele vorbite, numărul producțiilor a scăzut, dar tot au reușit să realizeze peste 1000 de filme în total. Chaplin scrie în autobiografie că Mack Sennett era „Regele Comediei".

▸ Producătorul Mack Sennett, care, cu filmele sale ca „Pie-throwing" („*Aruncatul plăcintelor*") și „Bathing Beauties" („*Splendori în costume de baie*"), a dat naștere unor „poante" legendare

▾ Studioul Keystone din Los Angeles. Chaplin a jucat în 35 de filme în mai puțin de un an

Charlie pe scenă

▲ Împreună cu cea de-a treia soție, Paulette Goddard. Când s-au căsătorit, el avea 47 de ani, iar ea, 25

Râsete printre lacrimi

EPOCA KEYSTONE AVEA SĂ FIE CUNOSCUTĂ CA EPOCA ÎN CARE A LUAT NAȘTERE MARCA CHAPLIN, „Charlie", și care avea să imprime activității sale o notă aparte ce o va marca permanent.

Chaplin nu era mulțumit cu tipul de comedie burlescă practicat de Keystone și a început să se gândească să insereze și alte elemente la reprezentațiile sale, nu doar „pastile de râs". A găsit răspunsul în timp ce juca într-un film care se numea „The New Janitor" („Noul Portar").

În această pantomimă, personajul Chaplin, care urma a fi concediat în scurt timp de către șeful lui, avea mulți copii de hrănit și trebuia să demonstreze publicului că nu vrea cu nici un chip să-și piardă slujba. Văzându-l, o actriță în vârstă, Dorothy Davenport, a început să plângă.

„Știu că tu voiai să râd, dar ai reușit să mă faci să plâng...", și a arătat către el. Interpretarea lui nu îi făcea pe oameni numai să râdă, ci și să plângă. Această experiență avea să se dovedească importantă pentru filmele pe care avea să le realizeze ulterior. Dacă această actriță nu ar fi spus nimic, Chaplin nu ar fi ajuns să creeze acest univers unic de filme încărcate de patos.

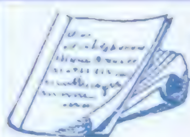
În 1914, Chaplin, care avea acum 25 de ani, și-a dat demisia de la Compania Keystone, unde lucrase timp de aproape un an, și s-a transferat la Essanay în Chicago. Avea acum un salariu de 1250 de dolari pe săptămână, de zece ori mai mare decât cel pe care îl avusese până atunci. În Epoca Keystone începuse nu doar să regizeze, ci și-a încercat talentul și la scenarii, producție, și și-a consacrat un stil personal, combinând „râsul cu plânsul".

Filmele lui înregistrau un succes colosal. Cel mai mare dintre acestea a fost „Chaplin's First Love" (*Prima iubire a lui Chaplin*) care a apărut în aprilie 1915, ceea ce a condus la o dispută între toate companiile cinematografice. Transferul la Mutual, în 1916, i-a adus lui Chaplin un contract de 10.000 de dolari pe săptămână, plus un bonus de 150.000 de dolari. Devenise o vedetă care „producea" bani pe bandă rulantă. Avea să rămână la First National încă șaptesprezece ani.

De fiecare dată când dorea un transfer, condițiile stipulate în contractul său erau mai bune, putând primi de exemplu un bonus și jumătate față de totalul primelor celorlalți actori. Dar el era un perfecționist și voia să facă totul în felul lui, ceea ce ducea de multe ori la conflicte cu compania angajatoare. La 29 de ani, a fondat singur Compania de Filme Charles Chaplin și Studiourile Chaplin. În anul următor, 1919, a fondat Uniunea Artiștilor împreună cu câțiva prieteni, printre care Douglas Fairbanks și Mary Pickford. Liber fiind de constrângerile impuse de companiile cinematogra-

▲ Printr-un straniu incident, ajunge să crească un copil abandonat, timp în care între cei doi se leagă sentimente de afecțiune, „The Kid" („*Piciul*") (1921). Înființează Uniunea Artiștilor împreună cu prietenii săi și poate în sfârșit să facă filmele pe care și le dorește

Versiune diferită

CHAPLIN ȘI INCIDENTUL DIN 15 MAI

Chaplin se simțea mai atras ca oricând de Japonia, iar prima vizită în această țară a efectuat-o pe 14 mai 1932, cu fratele său mai mare, Sydney, și cu secretarul lui japonez, Toraichi Kono. În ziua următoare a avut loc aşa numitul incident din 15 mai, în cursul căruia câţiva tineri ofiţeri de marină l-au împuşcat pe primul ministru, Tsuyoshi Inukai, sperând să reuşească o lovitură de stat. Practic, se hotărâse ca pe 16, în cinstea lui Chaplin să se organizeze un ceai dansant sub patronajul primului ministru, Tsuyoshi Inukai. Grupul asasinilor plănuia un raid la reşedinţa oficială a acestuia şi să-l asasineze nu doar pe primul ministru, ci şi pe Chaplin, sperând că se poate declanşa un război dacă moare un comic popular din SUA. Dar planurile pentru ceai nu au fost confirmate şi, considerând că este totuşi puţin posibil să se pornească un război dacă Chaplin este rănit, aceştia şi-au anulat planurile de asasinare a bine-cunoscutului actor comic.

În aceeaşi zi, Chaplin şi fiul primului ministru s-au dus să vadă un meci de sumo. Când a aflat vestea devastatoare privind asasinarea primului ministru, Chaplin a vrut să plece imediat din Japonia, dar Toraichi Kono, secretarul său care se bucura de o mare încredere din partea lui, a reuşit să-l convingă să nu facă asta. După o piesă Kabuki, el a rămas cu impresia că „A fost mult mai interesant decât am crezut". A savurat apoi nişte tempura de creveţi de la un renumit restaurant din Nihombashi. După aceea, s-a obişnuit să servească în fiecare zi tempura, încât presa ajunsese să-l numească „Mâncătorul de tempura", însă Chaplin pur şi simplu se bucura de ocazia de a savura acest fel de mâncare. Ospitalitatea atentă, blândă, deosebită, arătată de cei din restaurantele de tempura a constituit o sursă de inspiraţie pentru maşinile de mâncat din filmul „Modern Times" (*Timpuri noi*).

◀ Chaplin privind prin obiectivul de filmat. Nu doar actor, el se ocupa de tot, de la regie la scenariu și producție

▲ Cu cea de-a doua soție, Lita Grey, a avut doi copii, iar căsătoria lor a durat 3 ani. După ce ea a intentat acțiunea de divorț, casa și studiourile i-au fost cercetate de tribunal

fice, Chaplin a reușit să producă o serie de filme de un real succes, ca de exemplu „Kid" (*Piciul*) (1921) și „The Gold Rush" (*Goana după aur*) (1925).

Mariajul cu doamne mai tinere

Chaplin și-a făcut debutul la Hollywood la vârsta de 24 de ani și era încă îndrăgostit de ideea de a produce filme. Era împătimit de muncă, dar viața sa particulară era cât se poate de „liberă și neîngrădită". Alter-ego-ul lui, Charlie, era un personaj naiv și solitar, dar adevăratul Charles Chaplin era complet diferit de imaginea sa de pe ecran. Se întâlnea cu femei superbe și a fost căsătorit de patru ori.

Prima dată s-a căsătorit în 1918, când avea 29 de ani. Pe soția lui o chema Mildred Harris și avea la momentul respectiv 16 ani. În anul următor, Mildred a născut un băiețel care, în mod tragic, se stinge din viață la numai trei zile după naștere. Relația dintre cei doi s-a răcit în urma acestei tragedii, iar soția lui Charlie a intentat divorțul care s-a finalizat în 1920. În timpul filmărilor pentru „*Piciul*", instanța îi cerceta averea, iar soția lui l-a acuzat de „cruzime psihică". Acesta a fost doar începutul problemelor pe care le-a avut cu femeile.

La 35 de ani s-a căsătorit a doua oară. Și de data aceasta mireasa, pe care o chema Lita Grey, avea 16 ani. Cu ea a avut doi copii, dar mariajul lor s-a încheiat după trei ani. Iarăși, după procesul de divorț, tribunalul a cercetat casa și studiourile din Beverly Hills. A treia oară Charlie s-a căsătorit în China. El avea 47 de ani, iar ea, Paulette Goddard, avea 25. Și această căsătorie avea să se încheie, de data asta după șase ani. Când s-a căsătorit a patra oară, Charlie avea 54 de ani. Partenera sa era Oona O'Neill, fiica dramaturgului Eugene O'Neill, și avea 18 ani, fiind cu treizeci și șase de ani mai tânără decât el. Oona i-a devenit parteneră de viață, iar cei doi au avut împreună opt copii dar multiplele sale căsătorii cu femei mai tinere aveau să dea naștere, mai târziu, la critici prin care era etichetat drept un „pericol pentru tinere".

În autobiografie, Chaplin descrie momentul în care și-a reîntâlnit prima iubire, Hetty, de pe când făcea parte din Karno. „Țin minte că m-a cuprins o stare profundă de disperare", recunoaște el, văzând-o că a devenit o femeie cât se poate de obișnuită. Această afirmație i-a făcut pe unii să creadă că, de fapt, „fixația" sa pentru femei tinere se leagă, într-o anumită măsură, de eșecul relației sale cu prima sa mare iubire, Hetty. S-a zvonit chiar că între cele patru căsătorii ale sale a avut relații cu tinerele și frumoasele actrițe cu care juca, Edna Purviance și Pola Negri, dar niciuna dintre aceste relații nu a ajuns la căsătorie, probabil pentru că ele aveau deja 20 respectiv 28 de ani când s-au întâlnit, fiind deja femei mature. Deși cea de-a treia soție nu a fost cea mai tânără - avea 25 de ani când a luat-o de soție - între cei doi exista totuși o diferență de vârstă de douăzeci și doi de ani.

▼ O scenă din „A Dog's Life" (*O viață de câine*) (1918). Deși nu s-au căsătorit, Charlie și partenera lui au nutrit sentimente profunde unul pentru celălalt

Epoca filmelor vorbite

◂ Apropiindu-se epoca filmelor vorbite, Chaplin a ținut cu încăpățânare să rămână „mut", pentru că, dacă vorbea, personajul său avea să devină cu totul altul

Moartea mamei

PENTRU CHAPLIN, mama ocupa un loc extrem de important în viața lui. Acest fapt este evident în copilărie și adolescență, dar nimic nu s-a schimbat nici după ce a devenit celebru în America. În august 1928, când Chaplin avea 39 de ani, mama lui l-a părăsit pentru totdeauna, la șase ani după ce a adus-o în America din spitalul londonez de boli mintale, pentru a o îngriji la vila din Santa Monica. Sydney, fratele mai mare, venise și el în America după ce a renunțat la slujba de marinar, iar acum era managerul lui Chaplin, având și el grijă de mama lor.

„Sunt sigur că și-a dus crucea cu inima deschisă. N-a fost niciodată rea cu noi când eram mici și ne-a crescut insuflându-ne ideea că suntem unici în felul nostru și că nu ne lipsește nimic."

Un locuitor tăcut

Cam prin perioada în care Chaplin și-a pierdut iubita mamă, industria americană a filmului era în pragul unei profunde transformări. Apăruseră filmele cu sonor, cărora li se spunea „vorbite".

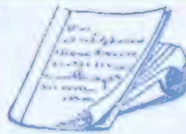
Primul film vorbit din lume, „The Jazz Singer" (*Cântărețul de jazz*) a ieșit pe piață cu un an înainte de moartea mamei sale. Toată lumea simțea că sfârșitul filmelor mute este aproape, dar Chaplin a rezistat, insistând să continue producția acestora. La urma urmei, filmul „Circus" (*Circul*), apărut în 1928 și care a primit un premiu Oscar, era un film mut.

▴ Ultima scenă din „*Timpuri noi*", puternic criticată de societatea modernă din epoca automatizărilor. Multor cinefili le-a plăcut filmul, dar o parte din reprezentanții presei au declarat că filmul primise atâtea critici în ceea ce îi privește pe comuniști, fiind interzis în Germania și Italia

Conacul lui Chaplin, construit în Beverly Hills în 1922. Trecuseră doar 8 ani de la debutul lui ca actor de filme

Versiune diferită

UN JAPONEZ ÎL VIZITEAZĂ PE BINECUNOSCUTUL ACTOR

În martie 1936, pe când era în luna de miere cu noua lui soție, Paulette Goddard, a vizitat a doua oară Japonia, unde cineva îl aştepta de multă vreme. Este vorba despre Nagaharu Yodogawa (1909 – 1998). După ce criticul de film l-a învățat să spună „La revedere! La revedere! La revedere!", au devenit foarte buni prieteni, iar Charlie îi spunea cu căldură „Yodonaga". Lucrase ca promoter, dar era pe atunci angajat la filiala United Artists din Osaka şi, la acea vreme, avea 26 de ani. Aflând că mult-aşteptatul Chaplin a sosit în Kobe, în ciuda interdicției impuse de şeful său, a plecat spre Golful Kobe.

A vorbit direct cu echipajul în timp ce pachebotul de lux amara, iar aceştia i-au permis să-l vadă pe Chaplin timp de trei minute. Când vedeta a apărut, omul nostru a încercat din răsputeri să vorbească numai şi numai despre titlurile filmelor lui Chaplin în engleză, şi în acelaşi timp să-i copieze gestica. Chaplin a fost încântat de întâlnirea cu acest tânăr pasionat, mai tânăr cu douăzeci de ani decât el, şi l-a chemat în camera sa personală unde au vorbit despre filme timp de patruzeci de minute. Lui Chaplin i-a plăcut atât de mult de Yodogawa, încât japonezul a ajuns să-i fie ghid lui Paulette când ieşea la cumpărături.

A doua oară l-a întâlnit pe Chaplin cincisprezece ani mai târziu, în decembrie 1951, când a vizitat studioul lui Chaplin în cursul filmărilor pentru „Limelight" (*Luminile rampei*). Yodogawa a plâns văzând interpretarea sensibilă a actorului. După filmări, Chaplin a vorbit cu el despre prima lor întâlnire din urmă cu cincisprezece ani. I-a spus „Nu-i aşa că tu eşti tânărul acela, îmi aduc aminte de tine", şi l-a îmbrățişat.

„Motivul pentru care nu s-a alăturat și el curentului de filme vorbite este că, în felul acesta, s-ar fi încheiat eterna sa legătura cu vagabondul (Charlie). Erau oameni care gândeau că «dacă putem vorbi, e bine, nu?», dar din momentul în care avea să scoată și un singur cuvânt, Charlie avea să se transforme în cu totul altă persoană."

Pornind de la acest fapt enunțat chiar în autobiografia sa, înțelegem că alter-ego-ul său, Charlie, era parte integrantă din ce însemnau filmele mute și nici nu se gândea măcar să îl „șteargă" de pe firmament. La 29 de ani, declara „O să continuu să fac filme mute", iar în 1931, producea „*Luminile orașului*". Se pricepea și la muzică și semna inclusiv coloana sonoră. A jucat rolul principal al vagabondului cel haios, îndrăznind să îl „acompanieze" cu o muzică elegantă și romantică, realizând, astfel, un film încărcat de emoții. În pofida faptului că 90% din filmele de la Hollywood erau vorbite, vânzările de filme mute au crescut de trei ori, nearătând vreun semn de declin pe viitor. Astfel, filmul a ieșit pe piață în aceeași zi în care și-a întâlnit prietenul, pe Albert Einstein, fizicianul de geniu, care a venit cât a putut de repede la cinematograf ca să-l felicite.

◂ Fratele mai mare, Sydney, îi era manager și continua să-l susțină. Înainte fusese actor de teatru și, dacă Sydney nu l-ar fi prezentat grupului Karno, Chaplin n-ar fi ajuns niciodată Regele Comediei

Dar perioada era deja dominată de filmele vorbite. Într-un final, Chaplin nu mai avea nici un motiv să le ignore. În filmul din 1936, „*Timpuri noi*", lansat cinci ani mai târziu, către final Charlie rostește câteva cuvinte, versurile unui cântec fără vreun sens. Prima dată când Chaplin a rostit cuvinte cu sens într-un film a fost patru ani mai târziu, în „The Great Dictator" (*Dictatorul*) (1940). Am auzit pentru prima dată vocea lui Chaplin în cursul memorabilei scene din final, care începea cu „Nu-mi doresc să devin împărat...".

▸ „*Dictatorul*" s-a lansat în 1940, singurul film care îl ataca frontal pe Hitler. Primele cuvinte rostite de Chaplin exprimau clar dezaprobarea sa vizavi de război

Trădând America

▲ 20 decembrie 1944, Chaplin are un aer sever în timpul procesului de paternitate, la tribunal. Deși analizele de sânge arătau că nu el este tatăl, a trebuit să-i acorde femeii ajutor financiar

Un pericol pentru tinere

ÎN 1943, în toiul celui de-al doilea Război Mondial, s-a produs un incident similar scandalurilor de care se lega numele său în ceea ce privește relațiile sale cu femeile. Joan Barry, o tânără actriță promițătoare, i-a intentat un proces de paternitate. Charlie o cunoscuse în urmă cu doi ani și îi oferise un contract prin care primea 250 de dolari pe săptămână pentru rolul principal din următorul lui proiect „*Umbră și substanță*". Și totuși, proiectul nu s-a materializat niciodată, astfel că i s-a anulat contractul în septembrie 1942, ea primind suma de 5000 de dolari. Joan însă nu s-a mulțumit cu suma respectivă și într-o zi de decembrie a luat un pistol și l-a atacat pe Chaplin. Deși fusese deja acuzată pentru amenințările proferate la adresa lui, în mai 1943, ea a fost arestată pentru al doilea atac la persoana lui. După acest „episod" incendiar, procesul se anunța unul dificil, dată fiind personalitatea bizară a lui Joan, dar Chaplin făcea mereu glume, pornind de la faptul că întreținea relații sexuale cu femei mai tinere decât el.

Pe atunci, Chaplin și ultima lui soție, Oona O'Neill, urmau să se căsătorească. Charlie a fost de acord cu propunerea Oonei, „hai să ne căsătorim înainte ca lumea să înceapă să se agite", iar cuplul și-a oficializat relația înainte ca Joan să urce în boxa martorilor, pentru a-și susține plângerea în fața instanței.

Analizele de sânge au demonstrat că Chaplin nu este tatăl copilului lui Joan, dar, după ce se căsătorise și divorțase de atâtea tinere, începuse să fie aspru criticat pe tema asta, spunându-i-se că este un „pericol pentru tinere", iar statutul său de Rege al Comediei a fost grav afectat. Ca să înrăutățească și mai mult lucrurile, Guvernul Federal a scos la lumină o lege mai veche, prin care era incriminat ca infractor, pe considerente de imoralitate. După ce a aflat că mai mulți politicieni influenți vorbiseră despre el la un dineu, afirmând că planul este de „a-i insufla lui Chaplin frica de Dumnezeu", a înțeles că era privit cu ostilitate, dar nu și care erau motivele lor.

Chiar și așa, contrar temerilor sale, a fost declarat nevinovat, nefiind tatăl, dar în 1945 procesul de paternitate a fost redeschis și s-a hotărât că avea să-i plătească lui Joan Barry 75 de dolari pe săptămână pentru fiul acesteia.

▲ Un poster foarte sarcastic din „*Timpuri Noi*" descriind civilizația tehnică

Din culise

VÂNĂTOAREA DE COMUNIȘTI ȘI EXILUL GENIULUI FILMELOR

O replică celebră din „*Monsieur Verdoux*" (*Domnul Verdoux*)(1947) este „Dacă ucizi o singură persoană, ești un nenorocit; dacă ucizi un milion, ești un erou. Numerele sanctifică". Deși în Europa, începând cu Franța, se bucura de o bună reputație, în America a fost interzisă difuzarea filmelor sale, pentru că reușise să îi calce pe bătături pe conservatori. Chaplin a trăit astfel primul său mare eșec în industria divertismentului, ajungându-se până într-acolo încât să fie etichetat drept comunist.

În virtutea activităților socialiste, persecutarea lui a fost înrăutățită de prigonirea comuniștilor din 1938, pe motiv că ar fi anti-american. S-a ținut o ședință prin care Senatul Statelor Unite a suferit o prefacere semnificativă prin alegerea lui Joseph McCarthy. Mai mult, vedetele de la Hollywood care aveau vederi contrare părerii generale ereau priviți cu multă circumspecție. Li se puneau întrebări precum „Ești comunist? Ai cunoștințe printre comuniști?" Gary Cooper și președintele Ronald Reagan a trebuit și ei să depună mărturie în fața comitetului, dar de data asta în cazul unor acuzații de trădare. Pe de altă parte, au fost oameni trimiși după gratii pentru cincizeci de ani și ale căror mărturii au fost respinse de comitet, printre aceștia numărându-se „cei zece de la Hollywood", un grup de zece persoane care lucrau în industria filmului (majoritatea dintre ei fiind scenariști) ale căror vieți au fost distruse de „vânătoarea de comuniști".

În timpul „furtunii", ca o încercare de purificare a Americii, Chaplin a îndurat o grindină de atacuri. Acuzația că ar fi comunist era una extremă, dar el a devenit ținta unor astfel de critici din cauza refuzului ferm de a-și lua cetățenia americană, și pentru că acțiunile lui i-au deranjat pe fanaticii idealiști americani.

▸ O figură centrală în prigonirea comuniștilor, Joseph McCarthy, membru al Senatului Statelor Unite

▲ Împreună cu familia și fizicianul de geniu, Einstein. Amândoi au câștigat faimă pe plan internațional, dar în domenii de activitate complet diferite

Furtuna roșie

La sfârșitul celui de-al Doilea Război Mondial, lumea începea să se liniștească. În mod contrar, statutul lui Chaplin era cât se poate de controversat. Era o vedetă de film care ajunsese în vârf și devenise miliardar, dar America a început să-i întoarcă spatele Regelui Comediei. Primul rezultat vizibil a fost decizia incorectă luată împotriva lui în cazul procesului de paternitate.

Ce l-a doborât pe el au fost, pur și simplu, zvonurile. Se împliniseră 30 de ani de când venise în America, dar nu încercase niciodată să obțină cetățenie americană. Se căsătorise și divorțase de mai multe ori de femei tinere. Se făcuse vinovat de evaziune fiscală, dar, în același timp, donase diverse sume unor organizații care aveau legături cu Partidul Comunist. Chaplin a explicat de ce nu a acceptat cetățenia americană: „Nu cred că trebuie să-mi schimb cetățenia. Mă consider un cetățean al lumii", dar cum rămăsese în America având cetățenie britanică, era extrem de dificil să evite să fie înrolat în armată, în cele două războaie mondiale.

Ultima lovitură primită a fost devastatoarea furtună a insignelor roșii din anii 1950. După război, „incendiul" (vânătoarea de comuniști) pornit de la Războiul Rece cu Uniunea Sovietică nu s-a oprit la execuția familiei Rosenburg, oameni de știință, pentru scurgerea de informații privind producția de arme nucleare. Era clar că America cea liberă ajunsese la ananghie. Chaplin nu putea înțelege motivul pentru care el însuși fusese transformat în țintă. Sigur, „Timpuri noi" era foarte ironic la adresa unui capitalism exagerat, dar să tragi de aici concluzia că este vorba de comunism era deja prea mult. Se auziseră discursuri pro-sovietice, dar asta în timpul celui cel de-al Doilea Război Mondial, când sovieticii făcuseră parte din Forțele Aliate care luptaseră împotriva germanilor. Cu toate acestea, dacă cei care trăgeau sforile vedeau în Chaplin un inamic, atunci Regele Comediei nu mai avea nici o șansă. Ziua în care avea să părăsească America era aproape.

▲ O scenă din comedia-satiră despre genocid – *„Domnul Verdoux"* (1947)

Chaplin râzând cu soția sa, Oona. De-abia la cea de-a patra căsătorie și-a întâlnit partenera de viață perfectă

O lume plină de pace

Exilul din America

PE 17 SEPTEMBRIE 1952, Chaplin, împreună cu soția și copiii, au urcat la bordul pachebotului de lux Queen Elizabeth, părăsind portul New York-ului și îndreptându-se spre Anglia. Pentru ei, cei șapte ani scurși de la război fuseseră nefericiți. Renunțase la costumul vagabondului și muncea cu ardoare la „*Domnul Verdoux*" (1947), pentru ca după aceea să descopere gustul amar al eșecului atunci când filmul a fost interzis peste tot în America, iar el a fost ținta unor atacuri nejustificate. Următorul film, „Limelight" („*Luminile rampei*") (1952), a fost finalizat de-abia patru ani mai târziu.

Oona i-a propus să meargă în Europa. Chaplin își dorea și el să lase în urmă atmosfera aceea ostilă, și au crezut că reîntoarcerea în orașul natal din Anglia poate fi o bună schimbare pentru familie. Când nava a părăsit America, intrând în Oceanul Atlantic, membrii familiei au reușit, în cele din urmă, să se relaxeze, dar din păcate nu pentru mult timp. O telegramă le-a spulberat liniștea.

„Guvernul american nu vă va permite să vă întoarceți în America. Ce părere aveți despre asta?"

Părea un vis urât. Avusese o premoniție că asta se va întâmpla, dar nu-i venise să creadă că poate deveni realitate. „Tot ce am e în America. Gândindu-mă că s-ar putea prevala de această scuză ca să-mi ia averea, m-am înfuriat....", își descria Chaplin starea de indignare și îngrijorare ce-l cuprinse.

Vestea că Chaplin fusese exilat din America s-a răspândit imediat. Primul port în care s-a făcut o oprire înainte de Southampton era Cherbourg, unde s-au urcat la bord peste 100 de ziariști europeni, în speranța că vor obține un interviu. Au ajuns apoi la Stația Waterloo, unde se strânseseră fanii loiali și entuziaști.

„Tipii ăștia nu glumesc, Charlie!"

Troc pentru fericire

Cam la o lună după drama exilului din America, familia Chaplin a ajuns la un hotel elegant din Lausanne, Beau Rivage. În hotel stăteau multe alte vedete fiind atât de aproape de lacul Geneva și oferind o poziție foarte bună pentru căutarea unei case. Înfruntând oribilul tratament la care îl supusese America, Chaplin hotărâse să se retragă și se gândea la educația celor mici, așa că a decis să se mute în Elveția. Bunurile lui erau în continuare în America, iar Oona s-a întors, ca să întreprindă demersurile necesare pentru a le proteja.

După 4 luni petrecute în căutarea unei case, a găsit un conac de la începutul secolului al XIX-lea cu numele de „Manoir De Ban", în apropiere de Corsier, pe care l-a cumpărat. Clădirea semăna cu o Casă Albă mai mică, iar lângă poarta din față avea o pajiște pe care Chaplin a construit o piscină și un teren de tenis.

Elveția, locul pe care avea să-l aleagă pentru a-și petrece ultima parte a vieții, era pacea întruchipată. Tocmai împlinise 64 de ani și în acel an i s-a născut un fiu, Eugene. Tot în Elveția i s-au născut cea de-a patra și a cincea fiică, Jane și Annette.

Soții Chaplin puteau fi zăriți adesea plimbându-se cu prietenii lor din satul Corsier.

Deși părea că trăiește o viață tăcută și

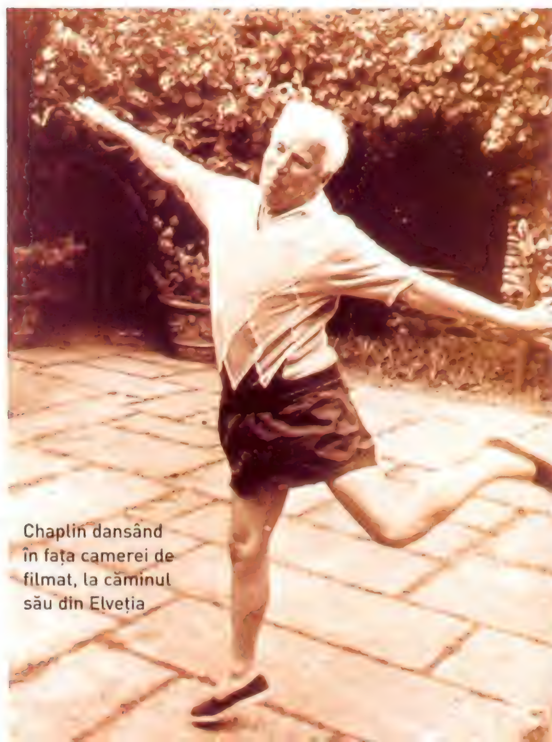

▲ Chaplin pășind din nou pe pământ american, după 20 de ani, pentru a primi Oscarul în 1972

▲ Chaplin s-a întors în orașul natal, Londra, pentru a i-l arăta Oonei, lăsând în urmă starea constantă de nefericire din America. Își alunga depresia povestindu-i întâmplări de demult pe acoperișul hotelului

▼ Mina serioasă a membrilor familiei lui pe când îi citeau autobiografia

Chaplin dansând în fața camerei de filmat, la căminul său din Elveția

retrasă, în realitate, Chaplin simțea încă dorința arzătoare de a face filme. În 1957, al patrulea an de când era în Elveția, a jucat în ultimul lui rol principal din „A King în New York" (*Un rege la New York*), felul său de a-și lua rămas-bun de la America. A mai regizat apoi un film la 82 de ani, dar care n-a fost lansat decât după moartea sa. Acțiunea se petrecea în Anglia, având drept protagoniști o actriță italiancă promițătoare, Sophia Loren, și un tânăr actor, Marlon Brando. Chaplin reușise să se reîntoarcă în scaunul de regizor după o pauză îndelungată, dar „A Countess from Hong Kong" (*O contesă din Hong Kong*) (1967) n-a avut recenzii grozave.

În 1972, aflându-se în zona lacurilor Elveției, Chaplin a primit o scrisoare trimisă par avion.

„S-a decis să vi se acorde un Oscar onorific pentru deosebitele realizări de la Hollywood. Hollywood și întreaga națiune americană așteaptă ziua întoarcerii lui Charlie."

Era o scrisoare prin care America îi prezenta scuze pentru evenimentele petrecute în urmă cu douăzeci de ani. După două decenii, Chaplin s-a întors în America pentru a participa la ceremonia de decernare. Între timp, numele lui fusese adăugat pe faimoasa stradă din Hollywood, Walk of Fame. În 1975, Anglia i-a acordat titlul de cavaler. În 1977, s-a realizat un documentar despre el cu titlul „The Gentleman Tramp" (*Un gentleman vagabond*). Apoi, Regele Comediei, cel care transforma lacrimile în hohote de râs, cel care îndeplinea visurile și dorințele oamenilor din întreaga lume, a tras cortina după 88 de ani de viață, de Crăciun. A murit în pace, sub îngrijirea iubitei lui soții, Oona, și a celor 8 copii ai lor, în dormitorul casei lui din Lausanne, Elveția.

„Schopenhauer a spus că fericirea este o stare negativă, dar eu nu sunt de acord. În acești douăzeci de ani, am aflat ce înseamnă să fii cu adevărat fericit, iar în această stare de feri-cire, ieșeam uneori seara pe terasă și admiram pajiștea înverzită, lacurile aflate în depărtare și munții cei liniștiți. Nu mă gândeam la nimic. Doar mă bucuram de liniștea nemaipomenită care mă împresura...."

S-a spus că, după mutarea în Elveția, Chaplin și-a pierdut talentul odată strălucitor, dar, pe de altă parte, a avut parte de fericire și s-a putut bucura cu adevărat de viață.

Clipe personale

TENISUL ESTE CEA MAI BUNĂ METODĂ DE RELAXARE

Când era mai tânăr, Chaplin se înconjura de femei, dar în rest, n-a băut sau fumat niciodată, și nu pentru că era prea absorbit de muncă. De fapt se asigura mereu că îi mai rămânea timp și pentru recreere. Citea operele marilor artiști, ca de exemplu Nietzsche, Dickens și Shakespeare, și își făcea timp să cânte la vioară și să practice multe sporturi, inclusiv box, wrestling, golf și tenis. Dintre toate acestea cel mai mult s-a preocupat de tenis, după ce acest sport i-a fost recomandat actrița din rolul principal în *„Goana după aur"* din 1920, Georgia Hale. Tenisul îl relaxa, iar Chaplin îi aloca mult timp. Îi plăcea să fie provocat de profesioniști prin tehnici neobișnuite și se supăra atunci când pierdea. Dar chiar și așa, le mărturisise prietenilor că „Atunci când joc tenis, starea mea de neliniște dispare". Cu cât practica mai mult tenisul, cu atât îi plăcea mai mult și cu atât se perfecționa, iar ora ceaiului de duminică după-amiază avea să devină ora de tenis. În fiecare duminică, prietenii lui se strângeau la el, iar aceștia își chemau la rândul lor prietenii, și veneau și câțiva autori celebri și jucători profesioniști de tenis, adunarea devenind repede o reuniune socială. În momentele de odihnă, li se oferea ceai, cafea și sandvișuri din belșug. Chaplin iubea grația acestui sport, iar când s-a mutat în Elveția și-a construit un teren de tenis.

▲ Chaplin, fericit, la o partidă de tenis. Partidele de tenis aveau loc aproape în fiecare săptămână

▲ Mormântul lui Chaplin din orășelul Vevey, pe malul lacului Leman din Elveția

Reședința lui din Elveția unde și-a petrecut ultimii ani relaxându-se, rareori producând filme. Deși fusese implicat în tinerețe în multe scandaluri cu femei mai tinere decât el, după căsătoria cu Oona a devenit un familist convins

Filmele vorbite revoluționează industria cinematografică

La finele anilor 1920, Hollywood-ul fremăta. Se introduseseră filmele vorbite, care au aruncat un con de umbră peste filmele mute. La 30 de ani de la nașterea filmelor, apăruseră multe vedete, iar filmele mute se bucurau clar de succes. Şi totuşi, după apariţia filmelor vorbite, multe dintre filmele mute au dispărut de pe ecrane. Cum se face că Chaplin a fost singurul care a supraviețuit?

Comedia burlescă

ÎNAINTE DE PRIMUL RĂZBOI MONDIAL, 90% din filme erau produse în Franța sau Italia. Cu toate acestea, Europa a fost devastată de război, iar America, unde nu fusese câmp de luptă, lansa acum industria cinematografică pe firmament. În prim-plan se afla așa-numita comedie burlescă. Keystone era o companie de filme care câștiga popularitate grație introducerii scenelor tipice în care Politzia Keystone îi fugărea pe actori.

„Vânătoarea de talente" lansată de producătorul de succes al companiei Keystone, Mack Sennett, a demarat cu Chaplin, alături de care s-au numărat și multe alte vedete, precum Buster Keaton și Roscoe Arbuckle, care s-au lansat grație acestui gen de filme.

„Urmărirea asta pur și simplu omoară individualitatea actorilor, iar individualitatea este de fapt cea mai bună armă a lor, nu?"

În autobiografie, Chaplin mărturisea că nu putea să sufere aceste momente de „urmărire" tipice pentru o comedie burlescă, care erau specialitatea companiei Keystone.

▸ Harold Lloyd cu noul lui stil, și anume ochelarii săi, costumul gri și pălăria de paie

▸ Dintre cei trei Regi ai Comediei, Charlie a fost singurul care s-a bucurat de popularitate și în epoca filmelor vorbite. Își fermeca spectatorii cu misteriosul lui personaj, vagabond și gentleman totodată

▲ Buster Keaton stârnea hohote de râs cu mimica sa lipsită de expresie și cu mișcările sale iuți

◂ Familia Chaplin la o petrecere dată de compania Keystone, râzând alături de Sennett (centru dreapta)

▸ Diferența dintre Lloyd și Charlie era aceea că, dacă avea o idee, Lloyd încerca să dezvolte starea de emoție în filmele sale

Urmărirea asta pur și simplu omoară individualitatea actorilor, iar individualitatea este de fapt cea mai bună armă a lor, nu?

Lui Chaplin nu-i plăceau aceste scene de „urmărire". În perioada aceea a fost descoperit de Mack Sennett, făcându-și debutul în filme. „Nu vreau să fac ceva ce poate face și un figurant bătrân", Chaplin a protestat în repetate rânduri, fiind nemulțumit de ideea de a face comedie burlescă, dar, de fapt, exact acest gen de filme i-a permis să continue atunci când toți ceilalți au dispărut de pe ecrane din pricina filmelor vorbite.

◂ Filmul de comedie burlescă apărut către finele epocii filmelor mute, „The General" („*Generalul*") (1926)

Distanța dintre voce și imagine

„Mă simt tare trist că admiratoarele lui John Gilbert, atunci când îl aclamau pe omul visurilor lor, aveau niște voci tare pițigăiate". Keaton scria în autobiografie că motivul pentru care filmele vorbite au „anihilat" vedetele filmelor mute era diferența dintre impactul produs de imagine și voce. Chiar dacă vocea lua testul, rămânea problema abilității acestora de a juca. Toate erau bune și frumoase dacă puteai gesticula mult cu mâinile și trupul, mișcări necesare într-un film mut, așa că orice bărbat bine sau femeie frumoasă putea deveni vedetă de cinema. Când au apărut, însă, filmele vorbite, a apărut și necesitatea de a avea talent în rostirea replicilor. Prin urmare, actorii care arătau bine, dar nuveau talent au dispărut imediat, fiind înlocuiți de actori complecși, iar acum lumea filmelor avea multe fețe noi.

◂ „*Cântărețul de jazz*" (1927), primul film vorbit din lume produs de Warner Brothers

Pentru început, decizia celor de la Warner Brothers de a trece în teritoriul necunoscut al filmelor vorbite în timpul Crizei Economice Mondiale, a avut ca rezultat abandonarea filmelor de către marele public, iar profiturile înregistrate în această industrie au scăzut drastic. Warner era, practic, la un pas de faliment, așa că avea nevoie urgentă de niște filme noi. Ultima lor încercare, timidă de altfel, a fost primul film vorbit din lume, „The Jazz Singer" („*Cântărețul de jazz*") (1927). Doar o treime din film avea și sonor, dar acest element de noutate i-a asigurat un succes enorm, iar compania Warner a fost salvată și a putut produce și „Lights of New York" (*Luminile New York-ului*) (1928). Acest succes a dus și la creșterea spectaculoasă a profiturilor, ceea ce a determinat și alte companii cinematografice să renunțe la filmele mute și să treacă la cele vorbite. Dintr-odată, aproape toate filmele deveniseră vorbite.

Cei trei Regi ai Comediei

În timpul epocii de aur a filmelor mute, popularitatea era împărțită între cei trei așa-numiți Regi ai Comediei, Charlie Chaplin, Buster Keaton și Harold Lloyd.

Keaton avea trăsături clare, distincte, dar era atât de lipsit de expresie, că i se spunea chiar „chip de piatră", pentru că, oricât de gravă ar fi fost situația cu care se confrunta, expresia feței sale nu se schimba niciodată. Stilul său de a alerga agitat în stînga și-n dreapta, precum și seninătatea pe care o afișa alteori provoca hohote de râs în rândul publicului. Lloyd a inventat un personaj tradițional, cu un costum gri din flanel, pălărie de paie și ochelari rotunzi, și era cunoscut pentru că era rapid și agil (filme încărcate de emoții).

Cu toate acestea, imediat după noua eră a filmelor vorbite, toate încercările celor doi actori au

eșuat. Lloyd s-a retras în 1940, iar Keaton de-abia mai apărea pe scenă dar și cariera sa era pe sfârșite. De ce perechea care s-a bucurat de o popularitate imensă în epoca mută a suferit un eșec atât de puternic în zorii epocii filmelor vorbite?

Trebuie să ne gândim la faptul că, după ce sonorul și muzica au conferit atât de multe noi posibilități în lumea cinematografică, majoritatea oamenilor nu se mai mulțumeau doar cu filme hazlii. Lloyd și Keaton aveau, poate, o individualitate proprie, dar până la urmă nu au reușit să treacă „granița" și s-au concentrat tot pe glumele vizuale tipice comediei burlești, ceea ce fusese suficient în epoca filmelor mute, dar filmele vorbite ofereau noi posibilități, iar publicul căuta și alte lucruri, nu doar mișcări amuzante. Așadar, prin ce era Chaplin aparte?

„Umorul lui Chaplin era să tortureze doamnele și să păcălească oamenii. Dacă era un incendiu undeva, pompierii erau doar o grămadă de tipi care alergau în jurul unei autoutilitare. Chiar dacă mă prăpădeam de râs, scenele aveau totuși ceva imperceptibil la prima vedere".

După cum sublinia criticul de film și prietenul lui Chaplin, Nagaharu Yodogawa, „râsul" provocat de Chaplin avea ceva în plus față de comedia tipică burlescă a lui Keaton sau Lloyd, ceva ce existase și în filmele mute produse de acesta. Era exact opusul comediei, și anume tragedia. Chaplin nu îi făcea pe oameni doar să râdă, îi putea face și să plângă. Exista o legătură evidentă între anii adolescenței sale, petrecuți în azilul pentru săraci, și durerea pe care a resimțit-o atunci când mama sa a fost internată în spitalul de boli mintale.

„Viața este o tragedie atunci când e privită în prim-plan și o comedie când o privești în plan larg".

În stilul său propriu, Chaplin a demonstrat lumii întregii filozofia sa unică, conform căreia fiecare om ascunde în el și bucurie, și tristețe. Aceasta era personalitatea lui și, probabil, de aceea și era nemulțumit de stilul de comedie practicat de Keystone. Spre deosebire de Lloyd și Keaton, Chaplin nu a trecut imediat la filmele vorbite, pentru că își crease deja propria lume, fără muzică și voce, o lume caracterizată prin patos, sarcasm și umanitate. Pentru că filmele lui aveau deja toate caracteristicile filmelor vorbite deși erau încă mute, Chaplin nu a avut aceeași soartă ca cea a altor vedete.

În cei 30 de ani dinaintea apariției filmelor vorbite, au apărut foarte multe vedete care jucaseră în comedii burlești, care au dezvoltat ulterior industria cinematografică. În industria cinematografiei, comedia burlescă a jucat un rol colosal. Desigur, prim-planurile introduse prin inventarea de către D. W. Griffith și Sergei Eisenstein a imaginilor în mișcare prin folosirea unei tehnici de montaj au fost și ele importante. Filmele mute, piatra de temelie a celor vorbite și întreaga lume a filmelor, a fost „rasă" dintr-o singură mișcare, trăgând cortina peste acea epocă a cinematografiei. Printre cei afectați se număra Mack Sennett, căruia i se mai spunea și Regele Comediei Burlești, care și-a pierdut strălucirea când au apărut filmele vorbite, dispărând de pe scena de la Hollywood.

▲ Regizorul american, D. W. Griffith, căruia i se spunea Părintele Filmelor. Era cunoscut pentru marile sale succese precum „The Birth of a Nation" (*Nașterea unei națiuni*)

▲ Ford Sterling, un comic celebru care lucra pentru compania Keystone. Când i-a anunțat că îi părăsește, Keystone l-a găsit pe Chaplin

▶ Cu afecțiune, Keaton îi spunea maestrului său, Roscoe Arbuckle, „bătrâne". A fost acuzat pe nedrept de viol și crimă, dar niciodată nu și-a putut recâștiga popularitatea după acuzațiile respective

◀ Mack Sennett a decis ca toate comediile burlești regizate de el, *„Politzia Keystone"*, aveau să se termine întotdeauna cu un personaj fugărindu-l pe altul

CHAPLIN A VORBIT! MESAJUL FERVENT AL PELICULEI „DICTATORUL"

Primul film vorbit al lui Chaplin

Primul film în care Chaplin a vorbit, memorabil de altfel, a fost „*Dictatorul*", în 1938. După aceea, alter-ego-ul său, Charlie, a dispărut de pe marile ecrane.

Chaplin era hotărât să producă numai filme mute până la sfârșit și, sub nicio formă, nu avea de gând să facă filme vorbite. Deși simțea că epoca pantomimei se cam terminase, nu credea că o să facă un film vorbit care să fie mai bun decât ceea ce produsese până atunci. Ezita să își lase personajul consacrat - „gentlemanul vagabond" să vorbească, iar, pe de altă parte, „Să faci lumea să râdă doar din mișcări caraghioase la fiecare 6 metri, și să faci asta pe parcursul a 22 - 24 de metri de film, nu e puțin lucru".

Pe când aproape toate filmele fuseseră înlocuite cu cele vorbite, Chaplin a fost șocat să vadă că ultima sa creație, „*Timpuri noi*", deși era un film mut, devenise un succes, răsturnând toate pronosticurile. Și totuși, a decis totuși să încerce și un film vorbit, ceea ce avea să însemne și sfârșitul lui „Charlie".

▲ „*Dictatorul*" lui Chaplin, prin pantomimă și cuvinte necunoscute, declanșa hohote de râs în rândul publicului

▸ Dictatorul german, Adolf Hitler, care a devenit victima unei parodii. Erau născuți în aceeași lună și același an, și mai exista o asemănare: celebra mustăcioară

Hynkel și Hitler

Primul erou pe care Chaplin a ales să-l joace într-un film vorbit a fost Hitler, omul care a profitat de haosul din Germania după primul Război Mondial, devenind dictator. Chaplin se născuse în aceeași lună și în același an ca Hitler, și, dată fiind mustața celor doi, se zvonise chiar că Hitler o copiase după Chaplin, așa că actorul s-a decis că avea să îl parodieze pe Hitler.

Pe dictatorul din film îl chema Hynkel, conducătorul unei țări fictive, numite Tomania, unde se vorbea limba tomană. Chaplin a inventat cuvinte noi, așa că publicul nu înțelegea ce spunea, dar din modul în care vorbea înțelegeau toată povestea. Vorbitul incomprehensibil fusese deja testat cu succes în cântecul din ultima scenă din „*Timpuri noi*". Apoi, la sfârșitul „*Dictatorului*", Chaplin rostește în final fraze cu miez.

„Îmi pare rău, dar nu vreau să fiu împărat – nu-i treaba mea – nu vreau să conduc sau să cuceresc pe nimeni..."

Acestea erau, fără nicio îndoială, cuvintele lui Chaplin adresate lumii.

„Viața poate fi liberă și frumoasă, dar noi nu mai știm să trăim așa. Ei bine, haideți la luptă! Soldați – în numele democrației, să ne unim cu toții!"

Filmul dorea, desigur, să transmită un mesaj, descriind iubirea și durerea oamenilor, iar încrederea în râs a lui Chaplin nu s-a schimbat cu nimic. Nu voia ca oamenii să se gândească la el doar ca la „*Dictator*", iar discursul din ultima scenă a arătat că avea ceva de spus. După ce a văzut filmul, Hitler s-a înfuriat la culme. Pe de altă parte, președintele Roosevelt l-a invitat pe Chaplin la Casa Albă să-i mulțumească pentru eforturi și curaj, iar discursul a fost difuzat special la radio. Cu toate acestea, mesajul nu a ajuns și la oamenii de stat, pentru că în cele din urmă a izbucnit și cel de-al Doilea Război Mondial. Chaplin cunoștea deja situația, înainte să îi vadă transpunerea în realitate. Următorul film, „*Domnul Verdoux*", avea să capitalizeze această tristețe și furie. Faimoasa sa replică, „Dacă ucizi o singură persoană ești un nenorocit, dar dacă ucizi un milion ești un erou..." reprezenta cea mai bună tentativă de ironie a lui Chaplin.

▸ Un poster de la lansarea pe piață a „*Dictatorului*"

◂ O scenă din „*Domnul Verdoux*", care încerca în mod ironic să justifice masacrele din timpul războiului

Talentele înconjurate de Dragoste, Ură şi Umanitate

„Viaţa este la fel de inevitabilă ca şi moartea.
Aşadar lupta pentru fericire este ruptă din rai."
Aşa gândea Chaplin.
Pentru a trăi, era dispus să lupte, ca să afle fericirea.
Dincolo de succesul avut, era în conflict cu mulţi.

Material de parodie: dictatorul născut în aceeași lună

Adolf Hitler (1889–1945)

Dictatorul unic, care a semănat groază în rândul oamenilor, a devenit cunoscut în lumea întreagă prin infama executare în masă a evreilor din timpul Holocaustului. Adolf Hitler s-a născut în familia unui vameș la data de 20 aprilie 1889 la Braunau în Austria. La numai patru zile după aceea, cel care avea să miște publicul și să-l facă să râdă în hohote, Charles Chaplin – s-a născut în Anglia.

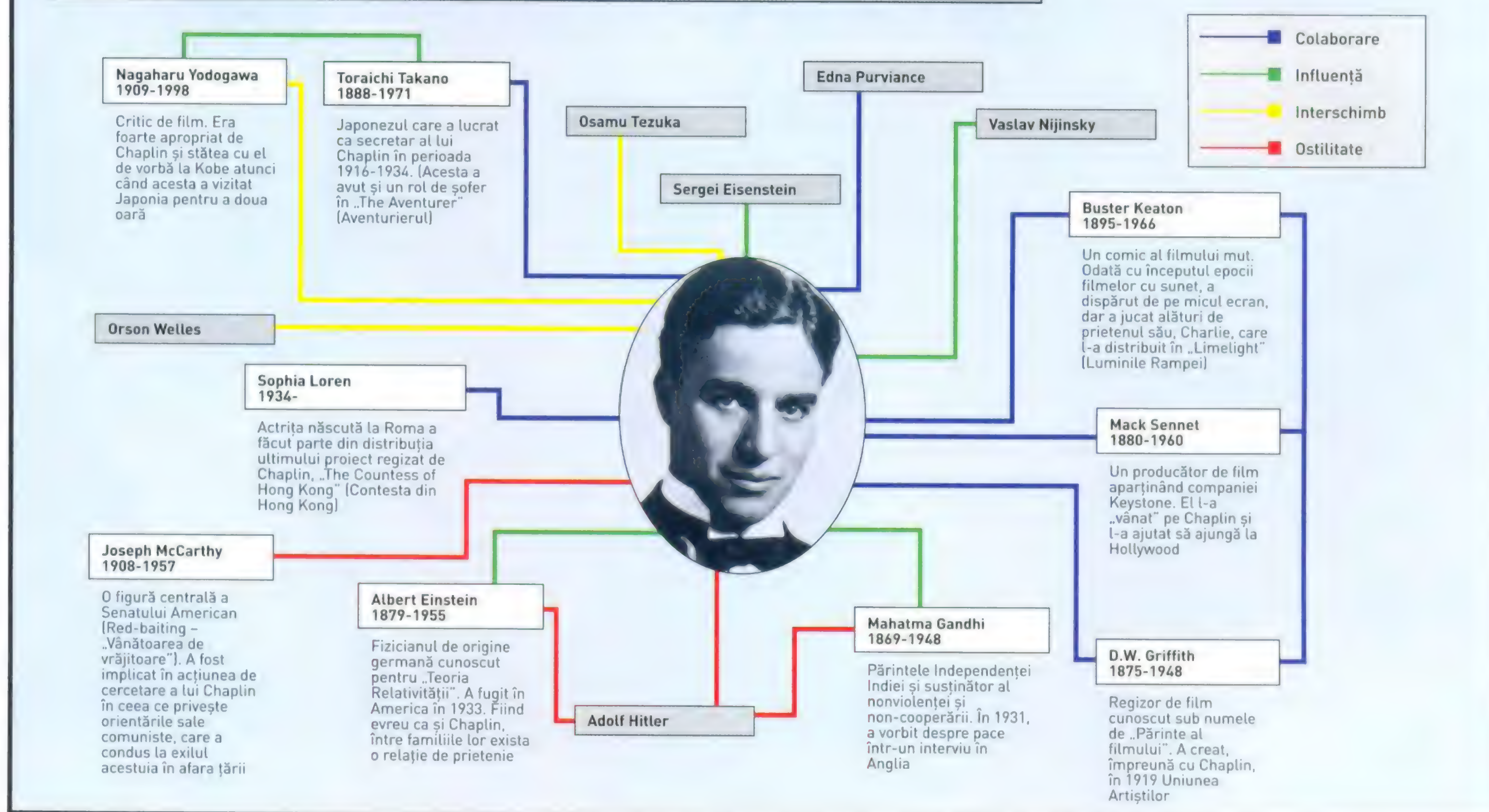
Amândoi trăiau în anonimat (purtându-și amândoi mustața scurtă), iar abilitățile lor ieșite din comun i-au ajutat să obțină dintr-o dată un statut superior, evoluând cu toate acestea în direcții total diferite. Unul dintre ei, prin patosul și glumele sale, a cucerit inimile oamenilor și avea să devină Regele Comediei, pe câtă vreme celălalt, prin discursuri electrizante, care incitau masele, avea să devină dictator.

În filmul său din 1940, „The Great Dictator" (Dictatorul), Chaplin l-a întruchipat perfect pe Hitler, jucând un rol de excepție, iar în faimosul discurs din ultima scenă, a folosit personajul pentru a-și exprima cu ardoare propria opinie. Se spunea că, din momentul în care a declanșat cel de-al Doilea Război Mondial, Hitler a făcut rost de film în secret și l-a vizionat de mai multe ori, singur.

Hitler a renunțat la școala tehnică și s-a dedicat dorinței sale de a deveni pictor. După mai multe încercări eșuate, nu și-a căutat o perioadă de timp nicio slujbă permanentă și a irosit averea tatălui său în încercarea de a deveni artist, însă, în anul următor, s-a mutat la München și imediat a izbucnit Primul Război Mondial. S-a înrolat în armata din Bayern și a fost decorat pentru merite deosebite pe câmpul de luptă însă curând a realizat faptul că un soldat fără pregătire nu poate fi promovat, așa că s-a alăturat Partidului Laburist German (predecesorul Naziștilor). În 1921, a devenit conducătorul partidului. După succese și eșecuri, a fost numit prim ministru al Germaniei și, ulterior, a început să invadeze aproape toate zonele lumii. Pentru moment, totul părea că merge conform planului său, însă, în curând, războiul pe care îl inițiase a început să ia o cu totul altă turnură, iar visul său de a cuceri lumea s-a spulberat. La 29 aprilie 1945, s-a căsătorit cu iubita sa, Eva Brown, și a doua zi s-au sinucis.

REȚEAUA DE LEGĂTURI PERSONALE

▲ Persoanele din chenar gri au fost prezentate în detaliu în prezentul capitol

Maestrul care a inspirat „Monsieur Verdoux"

Orson Welles (1915 – 1985)

În 1941, Orson Welles avea numai 25 ani când debutase în mod impresionant ca regizor de film, actor (Citizen Kane) și a primit Premiul Academiei pentru scenariu. A adoptat o abordare originală a filmelor, prin producțiile sale care spărseseră deja tiparele filmelor anterioare, fiind cotate ca cele mai strălucitoare capodopere din istoria cinematografică. Cu toate acestea, nu toată lumea știe că Welles a fost creierul din spatele filmului lui Chaplin, „Monsieur Verdoux"/„*Domnul Verdoux*" (1947).

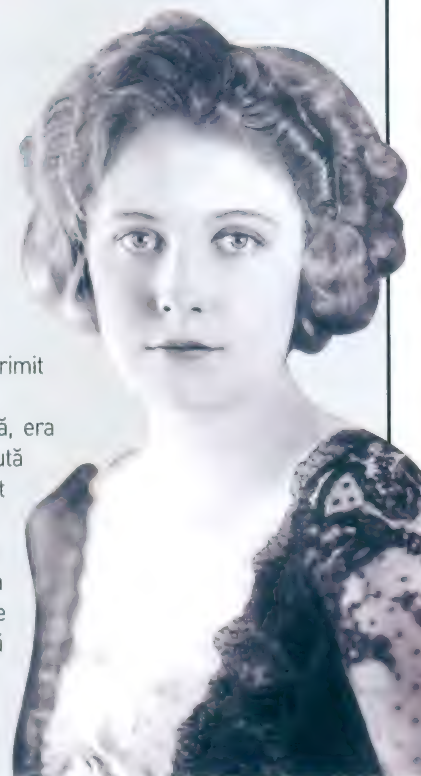
În 1942, Welles l-a vizitat pe Chaplin, aducându-i o ofertă. Era vorba despre un proiect cinematografic care reconstituia viața criminalului Landru care își ucisese pe rând soțiile în Franța, în perioada respectivă. Welles avea nevoie de un actor care să joace rolul principal. Nu existaseră planuri pentru producție, însă Welles a venit în mod inopinat cu această idee.

Chaplin l-a contactat telefonic pe Welles când s-a hotărât să producă noul său film de comedie, „Monsieur Verdoux". „Landru" nu avea aproape nicio legătură cu „Monsieur Verdoux", însă Chaplin s-a oferit să-i plătească lui Welles o taxă pentru concept. Acesta din urmă a acceptat să se adauge filmului genericul „După o idee a lui Orson Welles". Totuși, ulterior, Chaplin s-a opus ideii de a recunoaște public că Welles era de fapt autorul real al proiectului și cei doi au încetat colaborarea.

Ambițiosul regizor de film, Welles, în timp ce încerca să facă rost de bani, a lucrat la numeroase producții, dar până la urmă nu a depășit succesul filmului său de debut „Citizen Kane"/„*Cetățeanul Kane*". Pe de altă parte, în 1949, acesta a avut o prezență memorabilă pe marile ecrane în „The Third Man", al regizorului englez Carol Reid, și s-a spus despre el că a avut un rol de excepție.

Iubita sa secretă

Edna Purviance (1896–1958)

Edna a jucat alături de el în treizeci și cinci de filme, iar Chaplin a distribuit-o în „A Woman of Paris: A Drama of Fate" (1923), un film conceput pentru femeia despre care se spunea că era eroina filmelor lui Chaplin. Era o femeie extraordinară, care ar putea fi de asemenea considerată ca partenera sa de film pe viață.

În 1915, Chaplin căuta o actriță care să interpreteze rolul principal în următoarea sa producție când a fost propusă o doamnă pentru acest rol. S-au cunoscut la San Francisco Tate Cafe și a fost de ajuns o privire, pentru ca el să fie captivat de această frumoasă doamnă blondă cu ochii fermecători. Numele său era Edna Purviance, o secretară născută în 1896 la Lovelock, Nevada.

La petrecerea din seara dinaintea premierei, relația lor a evoluat rapid. În timpul petrecerii, Chaplin insista asupra faptului că poate face hipnoză și a pariat pe acest lucru. Chaplin, în încercarea de a nu pierde pariul, a ales-o pe Edna pentru numărul său de magie. În timp ce publicul îl privea atent, Chaplin i-a pus mâna la ochi, și a început să o hipnotizeze. După câteva momente, corpul ei a început să tremure și s-a prăbușit brusc. Chaplin a îmbrățișat-o pe Edna după ce a câștigat pariul în mod triumfător. Adevărul era că ea s-a prefăcut de fapt că este hipnotizată. Atunci când Chaplin s-a apropiat de ea, i-a șoptit la ureche „Ajută-mă! Prefă-te că ești hipnotizată, poți face asta pentru mine?". În acea clipă, în care ea fusese suficient de isteață încât să îi salveze imaginea lui Chaplin, Edna a devenit partenera de neînlocuit a lui, și a primit statutul de eroină.

Deși cei doi nu s-au căsătorit de fapt niciodată, era știut faptul că aveau o relație specială, cunoscută într-o oarecare măsură de public. Edna a dispărut din peliculele lui Chaplin după „A Woman of Paris: A Drama of Fate", însă sentimentele care îi legau pe cei doi au rămas neschimbate. După ce Edna a renunțat la actorie, Chaplin i-a plătit în continuare salariul, iar Edna urmărea în secret orice nouă întâmplare din viața lui Chaplin. Aceasta nu s-a căsătorit niciodată, iar în 1958 a murit de cancer. În camera sa, au fost descoperite articole despre Chaplin, decupate din ziare.

Geniul respectat și părintele filmelor rusești

Sergei Eisenstein (1898–1948)

La opt ani de la Revoluția Sovietică, din 1925, Serghei Eisenstein a început revoluția în domeniul filmelor mute cu pelicula „Battleship Potemkin"/„Crucișătorul Potemkin". Ajungând în mod clar la inimile publicului datorită tehnicilor sale deosebite de montaj, lucrările sale au fost criticate pentru că se pronunța împotriva realismului socialist din Rusia, forțându-l astfel să adopte o atitudine rezervată. Totuși, ideile pe care le susținea la vremea respectivă au fost puse în practică de un număr tot mai mare de regizori de film de la Hollywood, începând cu Chaplin.

Eisenstein, cel care a ajuns la Hollywood ca să facă filme, se gândea să folosească în propriile filme tehnologia audio americană existentă. La momentul respectiv, a primit o invitație la o petrecere în aer liber organizată de starul filmelor mute, recunoscut pe plan internațional, Chaplin. Cu toate acestea, acolo nu s-a simțit chiar în largul său. Cu puțin timp în urmă, casa de producție Paramount de la Hollywood tocmai luase hotărârea de a realiza unul dintre filmele sale, în ciuda unor rezerve că acest proiect va deveni o propagandă socialistă, tocmai din cauza faptului că era implicat un regizor rus. În ciuda acestui fapt, Chaplin l-a primit cu căldură în sânul familiei cineaștilor. După aceea, a mers mai departe până la a afirma chiar că a fost atât de bine primit încât „casa lui Chaplin a devenit a doua mea casă". Acest lucru se datora faptului că Eisenstein știa foarte bine să joace tenis, sport pe care îl practicase pentru prima dată cu câțiva ani în urmă.

Chaplin a apreciat foarte mult capodopera lui Eisenstein, „Ivan The Terrible" (Ivan cel Groaznic), afirmând: „Ar fi bine să menționez că, datorită faptului că are o inimă de poet, saga sa este o capodoperă a istoriei filmului". Eisenstein a spus despre Chaplin că este renumit pentru că: „Are în ochi sclipiri de geniu, iar cea mai tragică, tristă sau chiar îngrozitoare experiență posibilă a sa îi poate face pe oameni să râdă ca niște copii". Stilul în care cei doi își realizau filmele era diferit, însă faptul că își recunoșteau meritele reciproc este un lucru care are încă o influență enormă asupra cinematografiei din lumea întreagă chiar și în ziua de azi.

Influența creatoare a lui Chaplin asupra părintelui desenelor japoneze (Manga)

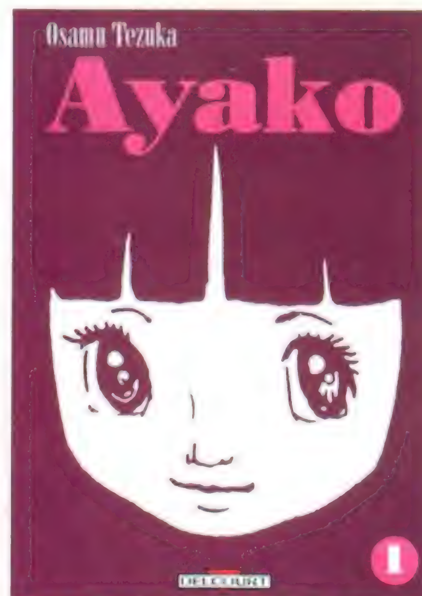
Osamu Tezuka (1928–1989)

Osamu Tezuka s-a născut la Toyonaka, Osaka la 3 noiembrie 1928. A fost influențat printre altele de filmele lui Tagawa Suiho (Norakuro) și ale lui Disney, și desena „manga" încă de când era copil. Apoi, după cel de-al Doilea Război Mondial, în 1946, a lansat desenul „Ma-chan's Diary" (Jurnalul lui Ma-chan). Anul următor, „New Treasure Island" (Noua Insulă a Comorilor) a devenit bestseller cu 400.000 exemplare. În 1950, a lansat „Jungle Emperor" (Împăratul junglei), și „Captain Atom" („Căpitanul Atom", ulterior „Astro Boy") în 1951. Și-a făcut debutul în industria „manga" destinată adolescentelor în 1953 cu seria „Princess Knight". A spart tiparele „manga" existente la vremea respectivă și a creat nu numai un nou stil de desen, dar a și promovat stilul „manga", care fusese ușor neglijat înainte, transformându-l într-o formă de artă captivantă.

Încă se mai simte influența sa asupra industriei desenelor animate. În 1961, a creat Departamentul de Anime al Tezuka Osamu Productions (predecesor al Mushi Productions). După ce a terminat „Story of a Certain Street Corner" (Povestea unui colț de stradă), a continuat cu realizarea primului anime pentru televiziune din Japonia „Astro Boy" și prima serie de anime-uri colorate, „Jungle Emperor". Ulterior, a continuat să dea naștere unei serii de noi proiecte incitante care să fie prezentate lumii întregi. Poveștile lui au fost exportate în America, Europa și Asia, chiar și astăzi mai reprezintă o atracție pentru oamenii din lumea întreagă.

Lui Osamu Tezuka îi plăcea adesea să meargă la cinema când avea timp și recunoaștea că Chaplin a exercitat o influență uriașă asupra lui. Într-un interviu, a afirmat că Chaplin reușea de minune să abordeze trei elemente importante în filmele sale, „Eating" (Mâncatul), „Sleeping" (Dormitul) și „Living" (Traiul zilnic). Ulterior, când a fost întrebat, „Cum reușești să desenezi „manga" care să supraviețuiască în timp?", acesta a răspuns „În orice caz, uitați-vă la filmele lui Chaplin. Au tot ce le trebuie".

▾ Începuturile genului manga

O întâlnire ciudată cu dansatorul de excepție al Rusiei

Vaslav Nijinsky (1889-1950)

La sfârșitul anului 1910, numeroși artiști de seamă au vizitat studioul lui Chaplin. Printre aceștia s-a numărat și balerinul de excepție al Rusiei, Vaslav Nijinsky, care a venit să vadă din spatele camerei de filmat cum se turna pelicula „Chaplin's fountain" (Fântâna lui Chaplin). A părut un lucru oarecum ciudat faptul că dansatorul nu a râs absolut deloc și că nu făcea altceva decât să se uite la filmare cu o expresie serioasă a feței. Chaplin însuși nu se putea concentra la filmare atâta timp cât dansatorul stătea acolo. După câteva zile, Nijinsky a spus „A fost distractiv. Data viitoare veniți dumneavoastră la spectacolul meu de balet ". Era prima dată când Chaplin lua contact cu baletul rusesc, dar stilul de dans i s-a părut extrem de captivant. A afirmat „Vaslav este cu siguranță un geniu". Au avut o discuție în cabina de probă despre lucruri plictisitoare și banale. În timp ce Nijinsky era la machiaj, îi punea lui Chaplin întrebare după întrebare în legătură cu filmele. Chaplin îi răspundea și apoi tăceau amândoi. Curând, a trebuia să plece, fiind sunat de impresar. Cu toate acestea, dansatorul a ignorat situația și a început să pună din nou întrebări despre filme. Chaplin a încercat să își ia la revedere de mai multe ori însă Nijinsky îi răspundea „E bine. E mult mai distractiv când ești tu aici". Atunci când orchestra a început să cânte, tot nu s-a ridicat în picioare. După șase luni, Nijinsky a avut o cădere nervoasă. Când Chaplin a aflat vestea, și-a dat seama de ce se purtase acesta așa ciudat în ziua respectivă.

Părinții lui Nijinsky erau dansatori și l-au înscris la Școala de Dans a Casei Imperiale din St. Petersburg. Au ales sărituri cu dificultate sporită iar publicul a fost copleșit de numerele care te țineau cu sufletul la gură, prezentate în spectacolele lor. În 1912, „The Afternoon of a faun"/„După-amiaza unui faun" a ignorat toate principiile dansului clasic și a optat pentru o reprezentație originală care a inspirat noul stil de balet rusesc. Nijinsky l-a lăudat odată pe Chaplin, afirmând „Comedia ta seamănă cu baletul", iar acesta din urmă l-a imitat pe Nijinsky dansând, în pelicula sa, „Sunnyside" (1919).

O feerie ciclică de Comedie și Malițiozitate

Regele comediei care și-a creat propria lume la începuturile erei cinematografice

Minunata lume a lui Charlie, cu lacrimi și râsete, a fost continuată de persoanele care pur și simplu îl adorau, și nu numai în cinematografie, ci și în televiziune și în animație. Charlie a trecut de la filmele mute la cele vorbite, personajul său rămânând memorabil.

Secretul Râsului spontan

MOTIVUL PENTRU CARE POPULARITATEA LUI CHAPLIN nu s-a diminuat nici măcar acum este acela că nu s-a oprit la comedia burlescă. A început să se impună în drame și filme pline de un umanism apreciat de mase, și a dat viață unui personaj universal, Charlie. În perioada de tranziție de la filmul mut la cel vorbit, se modificase situația starurilor de la Hollywood. Tocmai din acest motiv, el a devenit într-un fel conștient de faptul că starurile reintrau unul după altul în anonimat, până când nu a mai rămas decât el.

Pentru început, comedia ar putea fi în general clasificată în două grupuri. Și anume comedia burlescă, în care cineva întotdeauna urmărește pe altcineva, și a doua, comedia de situatie, cu conversații care au loc în circumstanțe ciudate pentru a stârni râsul. În filmele mute caracteristice lui Chaplin exista comedie burlescă însă el nu se mulțumea doar cu asta și a scris scenarii și s-a implicat personal în activitatea de producție, în special pentru proiecte de comedie situațională, iar astfel s-a născut noul tip de filme mute.

La vremea respectivă, conform mărturisirilor secretarei sale, și-a schimbat puțin modul de concepere a scenariilor. Nu stătea nemișcat la birou, ci, mai întâi, încerca să transpună în studio diferite situații pe care le concepuse. Secretara le nota și prin compilarea acestora, se realiza povestea completă a filmului. Prin faptul că juca efectiv aceste scene în loc să se limiteze la etapa de concepție, putea stârni râsul mai verosimil și spontan al persoanelor care îl priveau.

Woody Allen, unul dintre succesorii săi, afirma „Îmi place comedia naturală ca cea a lui Chaplin". Și acesta își scria singur scenariile, își regiza scenele și le transpunea, urmând stilul lui Chaplin. Allen a câștigat popularitate prin reprezentații de stand-up comedy în cluburi de noapte sau la TV, și apoi a avut o evoluție ascendentă în industria cinematografică. Primul său film de comedie, „Take the Money and Run" („Ia banii și fugi") se baza pe modelul lui Chaplin, plin de glume spirituale.

◂ Woody Allen a câștigat popularitate cu comedia sa urbană, fiind în același timp regizor, scenarist și personaj. O proiecție după („Everything You Ever Wanted To Know About Sex But Were Afraid To Ask") „Tot ce ai vrut să știi despre sex și ți-a fost frică să întrebi")

Charlie, care îi făcea pe oameni să râdă datorită gesturilor sale comice și a expresiilor vii, a avut o influență deosebit de importantă asupra autorilor de comedii care i-au urmat

Publicul cel mai dificil este format din copii. Nu pot să îi fac să râdă.

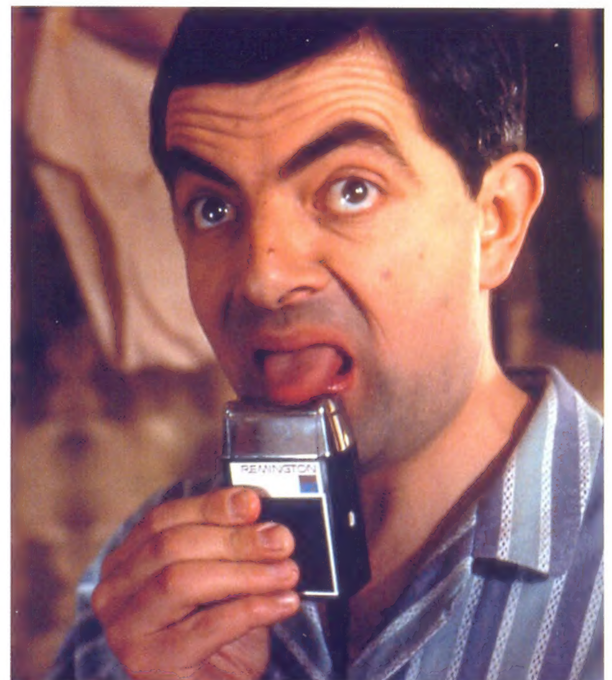
Umorul negru în stil britanic

„Stimați domni, Chaplin și Keaton au continuat să joace un singur personaj".

Aceste cuvinte îi aparțin lui Rowan Atkinson, un comic britanic, considerat ca fiind al doilea după Chaplin. Personajul creat de acesta, „Mr. Bean", nu vorbește, la fel ca Chaplin. Metodele sale seamănă oarecum cu cele ale lui Chaplin prin felul în care acesta a creat umor din momente în care copiii își trag șuturi unul altuia și din atitudinea ostilă a acestora față de autoritate (malițiozitate).

„Publicul cel mai dificil este format din copii. Nu pot să îi fac să râdă".

Chaplin a renunțat la această observație. Și-a dat seama de doza de cruzime firească a copiilor și că avea nevoie de un plus de umor negru, „Poison" (Otravă), pentru a le stârni râsul.

▲ Glumele absurde ale lui Mr. Bean sunt deja populare. Inspirându-se din viața cotidiană, a adăugat ca ingrediente mimica amuzantă și comportamentul bizar

▲ Programul de televiziune realizat de grupul de comedie, Monty Python, care a fost transmis în perioada 1969 – 1974, „Monty Python's Flying Circus" – „Monty Python Circul Zburător"

▲ Terry Gilliam, membru al Monty Python care a lucrat și ca regizor de film

Apelul la patos și umanism a fost motivul pentru care filmele lui Chaplin au fost caracterizate de situații haotice și de un stil diferențiat, iar „Mr. Bean" a preluat cu talent acest gen de comedie. Poate că nu este doar o simplă coincidență faptul că atât Atkinson, cât și Chaplin sunt britanici.

Se spune că există două tipuri de „umor" în Anglia. „Monty Python" erau grupați în mod obișnuit în cei de la Cambridge și cei de la Oxford, cu John Cleese și Graham Chapman în prima categorie, și Terry Jones și Terry Gilliam în a doua. Cei de la Cambridge preferau să se concentreze asupra glumelor cu schimb de remarci, pe când cei de la Oxford încercau să urmeze calea comediei suprarealiste folosindu-se de elemente vizuale. Rowan Atkinson a fost fără doar și poate în tabăra celor de la Oxford. „Monty Python" a avut un asemenea efect, încât a făcut din umorul negru un sinonim pentru stilul de comedie britanică, însă cu siguranță că acest filon exista deja în vremea lui Chaplin.

„Umorul este diferit pentru oameni, în funcție de clasa de care aparțin. Un gentleman cu aspect elegant alunecând și căzând pe spate. Acest simplu gest poate face publicul să râdă în hohote".

Ținând cont de acest lucru, Chaplin stârnea râsul făcându-l pe vagabondul Charlie să se poarte ca un gentleman. Acest Charlie le-a făcut o farsă supărătoare sau a încercat un fel de răzbunare împotriva liderilor bogați și influenți. Aceasta era de fapt o satiră la adresa britanicului care era acum abandonat într-o societate divizată în clase. Vârful de lance al umorului din „Monty Python" și „Mr. Bean" era familia regală și biserica, adesea cu trimitere la bătrânele doamne ipocrite, acesta fiind, în esență, stilul de comedie adoptat de Chaplin.

▲ Richard Attenborough a regizat în 1992 un film autobiografic intitulat „Charlie"

▸ Roberto Benigni, poreclit cu dragoste Chaplin al Italiei, în filmul din 1997, „La Vita è Bella" (Viata e frumoasă) care a impresionat lumea întreagă, cucerind-o definitiv

Mickey şi Charlie

Personajul nemuritor, Charlie, a exercitat și anumite influențe neașteptate. Printre acestea se numără nimeni altul decât cel mai reprezentativ dintre personajele lui Disney, Mickey Mouse. Cel care i-a dat viață, Walt Disney, a recunoscut că a studiat mimica și gesturile lui Charlie atunci când a creat personajul Mickey Mouse. Înainte de a începe realizarea desenului animat, Disney, în vârstă de 16 ani, purta pantaloni largi, pălărie melon și mustață scurtă la fel ca și Charlie, chiar înainte de a-și cumpăra o cameră de filmat pe 8mm. Și nu e de mirare că personajul inițial al lui Mickey Mouse din „Steamboat Willie" semăna foarte mult cu Charlie cel din perioada comediei burlești.

Roberto Benigni, actorul de comedie reprezentativ pentru Italia cunoscut pentru „La vita è bella" (Viața e frumoasă) este numit adesea „Chaplin al Italiei" și „Woody Allen al Italiei". Actorul de filme Kung-Fu, Jackie Chan s-a inspirat din gesturile sale comice și se declară un fan înfocat al lui Chaplin. Jim Carrey, cunoscut pentru gesturile comice din „The Mask" (Masca) și fost actor de stand-up comedy, afirmă că își dorea să devină un fel de Chaplin. Pur și simplu sunt prea multe persoane pentru a le mai enumera, care au moștenit și preluat gesturile caracteristice și comice ale lui Chaplin. Se pare că Chaplin și alter-ego-ul său, Charlie, vor dăinui în timp.

▲ Jim Carrey în „The Mask" (Masca) (1994). Aspectul său cameleonic a cucerit publicul

▲ Chaplin din lumea Kung-Fu, Jackie Chan (în dreapta) în comedia de acțiune „Rush Hour 2" (Oră de vârf 2) (2001). În 2002, făcea parte din lumea celebrităților de la Hollywood

▲ Walt Disney s-a inspirat din personajul Charlie atunci când a creat personajul animat recunoscut internațional, Mickey Mouse

Există o statuie de bronz a lui Chaplin la Vevey, în Elveția. Spiritul personajului căruia i-a dat naștere, Charlie, influențează chiar și în zilele noastre mulți actori de comedie

100 DE PERSONALITĂȚI

Oameni care au schimbat destinul lumii

CHAPLIN

DeAGOSTINI